

అంధ పత్రిక

308569 ప్రతి దినము ప్రకటింపబడును

VOL. 2

చెన్న పట్టణము 1915 సం॥ ఆగస్టు నెల 11 వ తేది బుధవారము

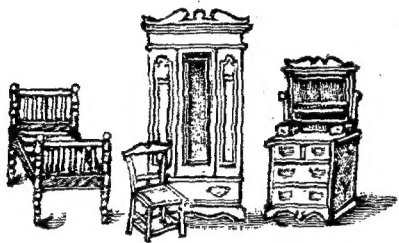
No 114

నంపుటము. ౨.

రాక్షస నామ సంవత్సర శ్రావణ శుద్ధ ప్రథమం.

సంచిక ౧౧౪

మీకు గావలసిన సామానులన్నియు ఇతర చోట్లకన్న మిక్కిలి సరసముగా నిక్కడ చిక్కునప్పుడెక్కువ వ్యయమేలజేసి కొనెదరు?

కుర్చీలు మొగలగు కొయ్యపనులను తేయు డి. వి. రావు అందుకంపెని జనరల్ పేటర్సు రోడ్డు. మదరాసు ఎస్. సి.

సచిత్రముగు కేటలాగు ఉచితముగ పంపబడును.

ఆంధ్ర పత్రిక - దిన పత్రిక

చందా వివరము.

12 మాసములకు	...	రు. 15-0-0
6 "	...	" 7-8-0
3 "	...	" 3-12-0
1 మాసమునకు	...	" 1-4-0

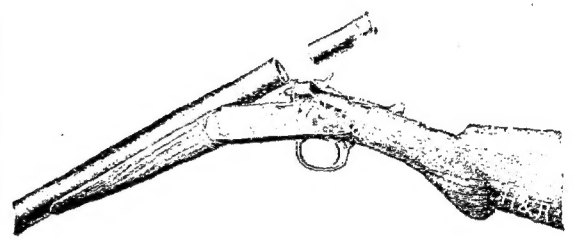
ఆంధ్ర పత్రిక - వార పత్రిక

12 మాసములకు	...	రు. 2-8-0
సంవత్సరాది సంచికతో	...	" 3-8-0

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము. చెన్న పురి.

తుపాకులు!

తుపాకులు!

తుపాకులు, రివాల్వర్లు, తోటాలు, మందు మొదలగు సామానులు మిగుల సరసముగా విక్రయించబడును. వలయువారు క్యాటలాగులు ఈ అక్షసుకు వ్రాసి తెప్పించుకొనవచ్చును. య. వి. రామానుజం శెట్టి అంకు కో, 12, పాపన్న బ్రాడ్వే, మదరాసు.

నాగరపు వస్తుప్రదర్శనశాలయం

దియ్యబడిన పతకము.

గొప్ప గొప్ప వారి చేతన పలు

యోగ్యతా పత్రములు పొందిన

అమృతాంజనము అన్ని నెలలకు పరమామృతము

అమృతాంజనము

అమృతాంజనము

మృతశబ్దమాదినిగల

మాయమందుగాదు.

ప్రతిమంట నుండ దగినది.

వేలకువేలు సీసాలు విక్రయము.

అన్ని చోట్ల విక్రయింపబడుచున్నది.

నకలుమంతులవలన మోసముగలుగును

పంచభాష చీటి చూచి

కొనిన మోసముగలుగదు

వాడని వారుండగు.

అమృతాంజనము

అంజనశబ్దమంతమునగల

నకలుమందుగాదు.

తలనొప్పులు, వాయువునొప్పులు, పార్శ్వ

పునొప్పులు, కీళ్ళనొప్పులు, పక్షవాతము,

వాపులు, గాయములు, వుండ్లు, దగ్గు

వీని కన్నిటికి అమృతమువంటిది.

చక్కని డబ్బీతో నహా

సీసానికి 8 అణాలు.

ఇది అమృతాంజనము డిపో, ఇది

౧౦౯, ఫేరిరోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

ఈ. ౨, తంబుశెట్టి వీధి, జార్జిటౌను, మద్రాసు.

గ్యాలీన్ మోటారు పాఠశాల

మోటారుబండ్లు నడుపుటకు, వాటిని బాగుచేయుటకు అవసరమగు నిపుటకును మోటారుబండ్లు ఎట్లు నడుచునో యేర్పాట్లను యేర్పరుచుచున్నో అని చెప్పి పోయినపుడు స్వల్పముగా చేయు రిపేరులను యాయత్తమున నెల్ల అభ్యాసపూర్వకముగా ఈ పాఠశాలలో, యూరోపియన్ గోడల్ ఫ్రెండ్స్ చేర్చించబడును. ఇది రెండు మాసములలో నేర్పించి వర్షపు మెంటువారివద్దనుంచి లై సెన్సు యిప్పించి పంపబడును. యిందులకు ఫీసు 20 రూపాయలు కట్టరలయును.

క్లాసు ఆగస్టు రెండవ వారమున ప్రారంభింప బడును. బాడలించ విద్యార్థులు ఆగస్టునెల 10 తేది లోపల 10 రూపాయలు అదవాదముగా పంపుకొని తన కొక పాఠమును నిలుపుకొనవలయును. ఈ క్రింద ఉదహరించువారికి వ్రాసికొనుడు

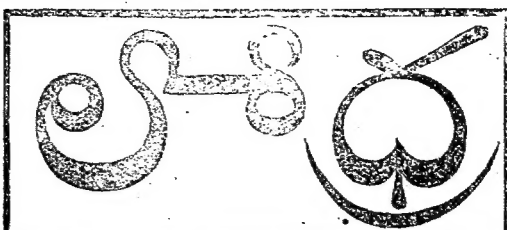
గ్యాలీ ఆండ్ కో, బ్రాడ్వే, మదరాసు
Galley & Co, 149, Broadway, Madras.

నిరుద్ధ భారతము

భారతము నుంచునోరము. నిరుద్ధ భారతమును నుంచును. మనమే భూమి మాతాదీగల పుట్టుకడ. వారికించాడాలాది నీచనానులు కలుగుటకు కారణములు. ఆ జాతులలో పుట్టిన మహాపురుషులు. సంఘములో వారికిగల గౌరవము. ఇప్పుడు నుంచును అనుభవించు కష్టములు, మోసములు, అగౌరవములు భారతీయులకు మెట్లు, ఇంకను అనేకవియు నులు గలవు. నీవివాదులను భరించు కష్టములు కర్షించిన ప్రజలముగ వారి కింట్లు నేర్చుకొన్న పట్టున గాని ఒక్క పద్ధతియు చాలును. నిండులు నిరుద్ధమును. వెల రు. 0-5-0
పుచ్చపేజీ వాడుకము 0-10-0
పేరనుతి వాడుకము 0-10-0
బాలవిలింకు నిలాపము 0-8-0
నరనర సానునము 0-8-0
రాజలేఖ-చక్కనినకల 0-3-0
అలిసి-అలిసి మైనకల 0-3-0
క్రొవడీదీ చిత్రము 0-3-0

మంగిపూడి వేంకటేశ్వర,

పిప్పర, కృష్ణాజిల్లా.

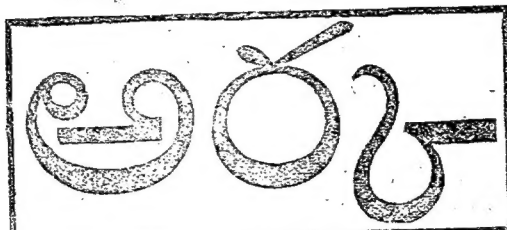
గర్భాశయ పోగనివారికి:— శ్రీలక్ష్మ గలుగు ఋతుశాల బహిష్ట కాటండుట, అకాలబహిష్ట, మైల వాస్తీ గాను, తక్కువ గాను పోవుట, కనుచురోగము, సంతాపీనత, రక్తహీనత, మలబద్ధకము, నూతికావాతము, కీళ్లనొప్పులు, అరికాపు, అశుభమునుండు మొదలగు శ్రీ మన్మ వ్యాధులను కుదుర్చును.

నెట్టుబడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

రక్తమిథి ద్రావకము:— ఇది రక్తహీనత, మలబద్ధకము, అశిష్టము, కీళ్లనొప్పులు, సోమరితము, మేహ క్రణములు, ముండుకంటులు, నిస్సక్తుక, కడుపులో మంట మొదలగు వ్యాధులను నివారించి శరీరమునకు కాంతిని ముఖమునకు లేవనెత్తును యుచ్చును.

నెట్టుబడ్డి రు 8-0-0. చిన్నది రు 1-10-0.

స్వస్థినికాణి బుడ్డి 1-కి రు 1-0-0

కేసరికుటీరం: ఆయుర్వేద ఔషధశాల,
9, బందరువీధి, మద్రాసు.

బ్రాండ్: సికింద్రాబాదు & కల్యాణ.

'కాస్గరి'

అనునీ బలవర్ధనావధమును. ఇప్పుడప్పుడు పుచ్చుకొను చుండు వేని నీ కంఠయోగంఠమును గలిగించును.

అది అతిరవ్యమయినదియు, ఆరోగ్యకాయకమున నదియు, వ్యాధిరహితమయినదియు నున్నది.

For more than quarter of a century Stearns' Headache Cure has been the favorite remedy for headache and neuralgia. Tasteless - certain and easy to take.

USEFUL IN ALL CASES

శ్రీమదాంధ్ర బ్రహ్మాండ పురాణము

[వద్య కావ్యము.]

వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదనెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టినది? ఏర్పాటుయెడల నెట్టి పరిణామములు? బొందినది? మనుజులసీతి మొదలు నెట్లుండె? కలభేదములేకలిగె? భర్తకు లెప్పుడెట్లు మార్పునొండె? ఆచారవ్యవహారము లెట్లుమాతె? ఈ మొదలగు విషయము లెన్నియో యిందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపుగారు బుద్ధిబలముచే బ్రపంచ సీతిగతులు ముందెట్లుండెనని యూహించి సిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమునై మంచియభిప్రాయము నిచ్చియున్నది. శైలిమిగుల గులభము. మంచికాగితములనై ముద్రింపబడి నిండు క్యాలిలో లైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 అత్యుత్తమపటి 5-0-0 కర్చులు వేత. కలయువారి చిరునామాజ్ఞ వాయవ్యమున.

(4-12-14) జనమంచి కేషాద్రిశర్మ,
తెలుగుపండితుడు, మున్సిసిపల్ హైస్కూలు, కడప.

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల

మచిలీ పట్టణము.

సామాన్య విద్యతోబాటు చేతికళయు నేర్పబడును. దేశీయ పరిజ్ఞానమును సామన్యమును వృద్ధిచేయుట కనకూలముగ విద్యాపద్ధతు లవలంబింపబడును. మందు వసతులుగలవు. ప్రాచీన ఆర్యముల గమనింపబడుచున్నవి.

ఈ క్రింది కళాశిల్పములందు బోధనలు మాస్త్ర గూడిన జ్ఞానమును నిపుణత్వమును పెంపుచేయు మార్గ పను బడినవి. (1) చిత్రలేఖనము (ప్రీవ్యండు బాకల్). (2) వర్ణ లేపనము (డెయిన్ టింగు) (3) మెక ఇంజనీయరింగు (వర్ణము, కమ్మరము, హాతపని, యంల నము, యంత్రలేఖనము) (4) సివిల్ ఇంజనీయరింగు (యింగు లెజలింగు, (5) భవన లేఖనము) బుక్ బిండింగు కమ్మరి యల్ కరస్పాండెన్సు (6) హైడ్రోగ్రాఫింగు టైపురైటింగు.

ఈ సాంకేతిక విద్యలను నేర్చుకొనువారు గవర్న మెంటు లెక్చిక్లర్ పరీక్షలకు పోవచ్చును. తీర్థములు స్వల్పము. విద్యార్థి భవనమునందు వసతులకు కేవలము ఖర్చులు మాత్రమే. కళాశాల జూన్ నెల 10 లో తెరిచిన తెలుపబడిన.

కోవలై మానుమంతరావు, ఎం.ఎ., బి.ఎల్.
అధ్యక్షుడు.

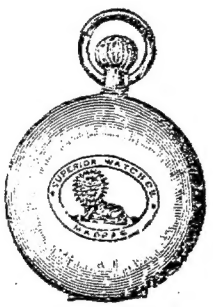
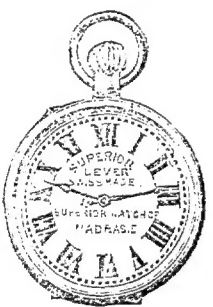
కుష్టుకులైలము

డబ్బీ 1 కి వెల 0-8-0 వి. పీ. సహా 0-12-0

ఈతైలము పొడలు, బొల్లి, తెలుపు, నలుపు కుష్టులకు రాయుటకు ఉపయోగించును. అమృతాంజనం డిపో, 109, ఫోటోడు, బొంబాయి. 7, తిరుకే నెట్టివీధి మదరాసు.

నుపీరియరు లీవరు జ్యూవెల్స్ (రిజిస్టరు) వాచ్

సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కనిగొలుసుతో (3-0-0) మూడురూపాయలు పోస్టేజి 0-4-0.

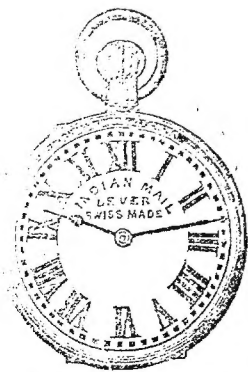
ముందు

వెనుక

యారము రఫ్ మాన్ మెంటు. ఇప్పటిది గిల్డుమాన్ మెంటు. ఇటుల దానికి దీనికి భేదము విశేషముగ నుండును. దీనికి దారిని నందినాచినయెడ భేదములు తెలియును ఇందు మాకంపెనిమేరు ఎర్రనిసిరాతో తెలుపబడ నుండును. (సింహము) గులుకుతో మాపేరు గడియారము వెనుకమునాట చక్కబడియుండును. ఇదియే మాకు రిజిస్టరు ప్రేమమాధు. దీని పరివానితన మపూర్వము చక్కదాగముల కెంపు లున్నవి నుండును. డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూముండును. దీనిచే గడియారమున దుమ్ము మొదలైనవి చేరవు. వేయేల? ఒకటి తెచ్చించిమాడును. ఈ గడియారము నుండునెట్లెరిగిన మాకంపెనిమేరు గడియారముపేరు గిల్డు అక్షరములతో నుండును. వెల్లెనూర బోకట్టున గ్యారంటీ ఇచ్చుండును. చక్కనిగొలుసుతో వెల రు. 3-0-0 పోస్టేజి 4 అణాలు.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు రిజిస్టరు గడియారము

సం॥ ల గ్యారంటీగలది. చక్కనిగొలుసుతో వెల 3 రూపాయలు పోస్టేజి 4 అణాలు.

ఇది మాకొకై సిద్ధపఱచబడినది గాన నెవరైనా నుండును. వీరసాదలను గొనుడు రినియే తక్కువవెల నందితిమి. వెలస్వల్పమై నీ ఫలమధికమని యుభయమున తెలియను. దీనికి వెనుకమునాట ప్రేమమాధు చక్కబడియుండును. ఇది మాసాంత గడియారములకు తప్ప దేనికినడదు. కాన మాగడియారములను గొనువారు మాధుగ్లు జూచి తీవ్రతలెను. ఇది దృఢతలమైన సామానులచే బియ్యబడి, డబ్బుప్రూఫ్ అను గ్లాసు దూము కలిగియుండుటచే, చాలకాలము నిలువక తృప్తికరముగ పోవేయును. పరుగెత్తి నను, బారిపడెను, గుట్టుపునాగిచేసెను కొన్ని గడియారములకు అగను. న యెనకాల మాను చూపుచుండును. మే మారకవర్షించుటచే ఫలమేమి? ఒకగడియారమున దీని పరీక్షించిన సత్యానత్యములు తెలియను. గడియారము పెట్టెపై 'ఇండియన్ మెయిల్' అను పేరుండును. వెల్లెనూర గ్యారంటీపత్రి ముదిరించుచుండును.

ఇండియన్ మెయిల్ లీవరు గడియారము (గ్లాసుదూముగలది) గొలుసుతో 3-0-0

ఈగడియారములను మానద్యదోరవను. 2-8-0

ఇంగ్లీషు మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0

రంగునా మెయిల్ లీవరు గడియారము (దీనికి గ్లాసుదూములేదు) గొలుసుతో 2-8-0

మాచిదునామా:— నుపీరియరు వాచికంపెని, బోస్టుబాళ్ళ నెం 167, మదరాస్.

ఎలెక్షన్లు

[మాడపాటి హనుమంతరావుగారు]

దక్షిణ హిందూదేశమున పురాతనకాలమునుండి యిట్టి వలీ వజ్రము నెరిగిన యనేక చారిత్రకాంశములను, పురావస్తు శాస్త్రము హిందూదేశమున కలాకాలపు ప్రదర్శనమునను నిజముగాను గంగనలమై యొప్పుచున్నది. పశ్చిమ హిందూ దేశమున బ్రహ్మజాతి గాంచిన యాదవగణ రాజులకు రాజధానియై దక్షిణమునకు వచ్చిన మహమ్మదీయుల మొదటి దాడుల నెదిరించిన దేవగిరి * మును, కాకతీయరాజుల వైభవమునకు తావలములయిన ఓరుగల్లు, హనుమకొండ శిలగ్రంథలను, బహమనీ రాజ్యముల పరస్పర విజయాత్మకమునకు రాజ్యాకాంక్షకును స్థానములై యొప్పిన కలబర్గావినగ గోల కొండ మున్నగు నవియును, ఆక్రమణమునకు కర్ణాట రాజ్య పాలకుల నిష్పక్ష పరాక్రమమునకు స్మరణ విహ్వలముగా నున్న రాయచూరు ఆనెగొండి మొదలగునవియును ఈరాష్ట్రమునందే కలవు. ముదిరరాజు మనదగు 'తాజుమహల్' తోడ దులదూగు శిల్పకళా ప్రావీణ్యమును జాటునట్టి రాబాదోరాని సమాధియును, హిందూదేశమున కేకచ్ఛత్రాధిపత్యమును వహించిన ఆలంగీత చక్రవర్తియొక్క ఆదంబరములేని గోరీ యను ఈరాజ్యమునందే యున్నవి. ఇంక నిట్టి వెన్నెమో కలవు. వేమోరీ తక్కిన విషయములం దెట్లున్నను, ఈవిషయమున మాత్రము నిజముగాను అసాధారణ భాగ్యశాలిని యని నిస్సంశయముగా జెప్పవచ్చును.

ప్రాచీనదశమను బట్టియేమి, అద్భుతజనకమున పరితమనుబట్టి యేమి, వైశంపాయనాచార్యుల వాచకంబును మిన్నయై ప్రకాశించుచు దూరస్థులగు పాశ్చాత్య యాత్రికులను నైతము ఆకర్షించుచున్న "ఎలెక్షన్లు" ఈ రాష్ట్రమునందలి పాతదర్శనముల జైరంగానూద జిల్లాలోనున్నవి. జైరంగానూద పట్టణమున కిది 15 మైళ్లదూరమున నుండును. ఈపురమునందే యొకకోట్ల దేవగిరి (ఇప్పటి జైలరాబాద్) కోటయట్లును ఉంది గుహలన్న పర్యవసానమున బోవును. పర్యవసానము నుమారు మైలుదూరమున 'ఎలెక్షన్' యను గ్రామమున్నది. 'ఎలెక్షన్' అను రాజు ఈ గ్రామమును గట్టించెననియు అదికారణముగా దానికి "ఎలెక్షన్" యను పేరువచ్చెననియు, దానికి సమీపమున నుండుటచే గుహాకు "ఎలెక్షన్" అను పేరుకలిగెననియు చెప్పుదురు. గుహలను జూచుటకై యను దినుషముచు జరుగ సౌకర్యముకొనుట కొలతాబాదు ప్రేమను వద్ద ప్రయాణానకులములు ఏర్పరచబడి యున్నది.

ఈగుహలను గుఱించి మొట్టమొదట వ్రాసినవాడు, పదియవశతాబ్దమునందుండిన "మసీదు" అను అరాబియా దేశపు భూగోళశాస్త్రజ్ఞుడు. హిందువులకు అది తీర్థస్థలమని మాత్రమే చెప్పియున్నాడు. కాని అతడంతకంటె ఎక్కువ వివరములను జెబువలెను. అలావుదీనుని దక్షిణదేశపుండ యాత్రలు ఆరంభమైన తరువాత అ. గ. శ్రీ. క. ౧౩౦౦ వ సంవత్సరమున నీగుహలు తండరములు పోగొనబడినవి ఆ గుండర్భముని గుజరాతు దేశపురాజుభార్యయొక్క తెయాకాలమున అలావుదీను నేనానులలో నొకనిచేత జిహ్వులమును తరువాత నామె సుల్తానుసంతకపురమును బ్రవేశించుటయు చరిత్రపాత్రను లెఱుంగుచును. పిమ్మట నొకదాడి దక్షిణదిశకు బోవుచుండ, తన ప్రేమపుత్రులకును దేవలదేవి తేనుసమాచారమును ఆనెనానులతో దెప్పింపుడనియు, నీలండిన నామె నుండినదెక్కినపుడనియు నామె సుల్తాను వేడికొనెను. దేవలదేవి కొంత సేనానులు ఎంతోవెదకి; కాని వారికి ఆమె జూప దొరకడయ్యె. తరువాత నామె మార్గమధ్యమున దేవగిరి యొద్ద నిడిసి నుండగా, * శివీరమున నెవరోను జెప్పక మూడువందల నుండి నైసియులు అచ్చటికి సమీపమునను సుప్రసిద్ధపర్వతమును జూడఁబోగా వారి కామెయచట దొరకెను. † ఈసుప్రసిద్ధపర్వతము ఎలెక్షన్ గుహలన్న పర్వతమే యనట నిర్వివాదాంశము.

* సుప్రసిద్ధమున నీ దేవగిరిగ్రామ చాల పురాతనమైనది. ఎలెక్షన్ గుహల కట్టబడిన కాలముననే యదియుగ గట్టబడి యుండవలెను.

* ఈ రాబాదోరానీ యను నామె ఆలస్థియభార్య. అతడు దిక్కునలో రాజప్రతినిధిగా బనిచేయుచుండు కాలమున నామె మరణించెను. ఈమె సమాధి జైరంగానూద లోనున్నది. ఈగుండరసమాధి నలుదిశలను ఆనేకముల్లవలకు బొట సొకలకుగాన వచ్చుచుండును.

† జైరంగానూదునకు 14 మైళ్ల దూరముననున్న ఖల్లాబాదులోనున్నది.

* దొడ్డుమను సహిందాదేశ చక్రవర్తి.
† పిమ్మట నీమె అలావుదీనుకుమారుడగు ఖజర్ ఖానుని బెండ్లియాడెను.

ఈపర్వతము చంద్రవంశవంశి యాకారముకలది. శృంగములలో నొకటి యంత్రముఖమునను చెందవది దక్షిణముఖమునను వంపుగానుండు నడిమిభాగము పశ్చిమముఖమునను బోయియున్నది. దీనికి ఇగు ప్రక్కలను నుమారు 1½ మైలు దూరమువలకు ఈగుహలు నిర్మింపబడియున్నవి. పశ్చిమ యొక్క బయటినుండి చూచువారికి లోపలనుండియు దిగ్యములగు కట్టడములు కలననుమాట తోవును. ఏలననగా అవి పర్వతముయొక్క యంత్రాగమున దోలచిచేయబడియున్నవి. † అజంటాగుహలవలెనవి పర్వతముయొక్క నట్టనడిమిభాగమున నిర్మింపబడినవి కావు; ఇవి పర్వత పీఠములగానుండు ప్రదేశమున దోలచిచేయబడియున్నవి. గుహల సంఖ్య మొత్తము గుహలనిర్మాణపద్ధతిని బట్టియు చానితోగల విగ్రహములను బట్టియు, నివి మూడుతరగతులుగా భాగింపబడుచున్నవి. వాని నిర్మాణకాలముకూడ వై సాధనమువలననే నిరూపింపబడుచున్నది. మొదటితరగతిని బాధ్యమతమునకు సంబంధించినవి. ఇవి తక్కినవానికంటె చాల పురాతనములు చెందతరగతిని బ్రాహ్మణమతమునకు సంబంధించినవి. ఇవి తరువాతి కాలపువి; మధ్యభాగము నాక్రమించియున్నవి మూడవతరగతిని జైనుమతసంబంధములు. ఇవి యంత్రాగమున గలవు వైన జెప్పబడిన ముప్పుదిరెంటిలో మొదటితరగతిని క్రమముగా పండ్లెండు పదుమూడునుండి ఇరువదియైదువదనాని వలకు గలవి చెందతరగతిని. మొదటివానిలో విహారములును తదిదిరవిధములగు ముదిరములును కలవు. వీనిలో శిల్పకళాకౌశల్యమును బ్రకటింపచు చూచువారి కానందమును ఆచ్చెరువును నొక్కమాటు కలిగించు చక్కనిపనులు దిగ్యములగు విగ్రహములను ఉన్నవి. సాధారణముగా వానిలో నెల్లెదలను బుద్ధదేవుని విగ్రహములు చెక్కబడియున్నవి. ఒకవోట సిద్ధార్థుడు సింహాసనముండై భార్యకును సబ్బుచుండి నట్లును, వేటొకవోట పద్మాసనము వేసికొని కూర్చుండి గుమిగూడియున్న జనమునకు బోధించుచుండినట్లును, ఇంకొకయెడ బాధగంధములందు వచ్చు పద్మపాదీ వజ్రపాణి యనువారిచే గొలువబడుచున్నట్లును, వేటొకతావున భిక్షుకాకారమునను, మఱొక్కస్థలమున విశ్వకర్మయాకారమునను, కొన్నివోటుల బోధివృక్షముక్రిందను ఆతడు కానవచ్చుచుండును. కొన్నిస్థలముల పత్నియగు యశోధరయో లేక తల్లియగు మాయాదేవియో యని యూహింపబడు ప్రీతిగ్రహములును, కొన్ని ప్రదేశములందు చావకులలోనుండు స్తంభములును, గుహరాతిచలులను బల్లలకలె నమర్చబడియున్నవి ఇవి బాధభిక్షువులు కూర్చుండి మతాచార్యుల బోధనలను వినుటకొఱకో లేక, విహారములకు సంబంధించిన పాతకాలలలో జన్మపు నిద్రార్థులకొఱకో యుద్దేశింపబడియుండును. చెందతరగతి గుహలలోని విగ్రహములును దృశ్యములును మొదటివానికంటె భిన్నముగానున్నవి. వీనిలో బ్రాహ్మణమతమునకు సంబంధించిన దేవతలు లెక్కకు మిక్కిలిగా గలవు. గణపతి, పార్వతీ పరమేశ్వరులు, మహిషాసురమర్దినీ, బృహ్మ, విష్ణువు, మయూరముతోగూడిన సురస్వతి, కైలాసమును కడలియెడను రావణుడు మొదలగు వారు వీనిలో గలరు. మూడవతరగతిని ద్రావిడదేశపుపద్ధతి ననుసరించిన కట్టడముని. వీనిలో "ఇంద్ర

† అజంటా యను గ్రామముకూడ జైరంగానూదజిల్లాలోనే యున్నది.

సభ" యను పేరుగల గుహపక్షి యొకటి కలదు. దానిలో పరశ్వనాగుని యొక్కయు, గజారూఢుడగు ఇంద్రుని యొక్కయు, ఇంద్రుని యొక్కయు, మహావీరుని యొక్కయు విగ్రహములు సాంపురింపుచున్నవి. మొత్తముమీద నీగుహలలో నచ్చటచ్చట రమణీయములగు హజులు (నీటితోట్లు)ను పుతావుల నొకమందిరమునుండి వేటొకమందిరమునకు బోవుటకై కట్టబడిన సోపాన పంక్తులును, మహానుందరములగు జెక్కబడిన స్తంభములును వానివైన నిలచియున్న చక్కని కట్టలతోగూడిన చావస్సును చూడదగియున్నవి. ఈగుహలలో నతిపురాతనమైనవి మూడవతరగతియైన వారంభింపబడి యుండవచ్చునని విద్వాంసు లూహించుచున్నారు.

కైలాసము' అనియును 'చంద్రమహల్' అనియును పిలువబడు గుహ వీనియన్నింటిలో మాత్రమే కాక హిందూదేశములోని గుహమందిరములలో నెల్లె వలెరమ్యమైనది. ఇది తక్కింకలచానితో నంటక విడిగా నిర్మింపబడి యున్నది. దీనికి బయటకు లోపలకు మనోహరముగ చెక్కడపుచు కలదు. ఇదియున్న హజు చెందునూర్ల అనుగులపాదపురు, నూటయేబది యడుగుల వెడల్పును కలిగియున్నది. దీనినడుమనున్న యాలయము ఒకప్పుడు చిత్రివిదితవర్ణ భోజితమై యుండెట్లు ఇప్పటికిని కానవచ్చుచున్నది. ఉన్నతమైన దీని పురావీ నంటియుండు ఏడుగులయొక్కయు సింహముల యొక్కయు వరుస గంభీరముగా నుండును. దానివై చావడి దిగ్యములగు స్తంభములతోను నగిషీపముతోను నొప్పుచున్నది దీనిలో రామాయణ భారతములలో వర్ణింపబడియున్న సందర్భములను పార్వతీ పరమేశ్వరుల వివాహద్విత్యములు జీవించియున్నవి. ఈమందిరమున లవ శతాబ్దమునాటి లిపికలవియును ౧౫-వ శతాబ్దకాలపువిగా గానవచ్చునట్టివియును కొన్ని యస్పష్టశాసనములు కలవు.

పురావస్తు శాస్త్రజ్ఞుల శిల్పకలకుదాహరణములగు నీగుహలలోని విగ్రహములను తదితరాలంకారములను పలుతావుల చిరుక గొట్టబడియు కార్చి పాడుచేయబడియు నున్నవి. ఇవి నిరక్షులగు కొందరు మహమ్మదీయులు చేయుచుండునని. అతిమతావేళముగల ఆలస్థియ చక్రవర్తి, 'గర్భస్థి'లగు విగ్రహారాధకులు ఈగుహలలో గోడలవైసను కప్పలవైసను చేసియునుకొనిన యలంకారములను గార్చించి స్వీయ మతానుయాయులకు దారి చూపెనని చరిత్రకారులు కడు విచారముతో వ్రాసియున్నారు.*

ఈగుహలు ఇప్పుడు మంచిస్థితిలో నుంచబడియున్నవి నిజము సర్కారువారు అచ్చట పహారానుకూడ ఉంచి యున్నారు.

* The Majority of them have suffered chiefly from the religious impulses of ignorant Mohamadans. * * * The pious Aurangzeb is said to have set an example to his subjects in mutilating the work of a race he detested as idolaters by having the paintings with which the roofs and walls * * were decorated destroyed by the application of fire. (Historical and Descriptive sketch of H. H. the Nizam's Doms.)

నల్లులను దోమలను నశింపజేయునది కాటోల్ పొడరు.

నల్లులు, చీమలు, ఈగలు, చిమ్మటలు మున్నగు క్రమబుట్టించు పురుగులను నశింపజేయును. టీక 1-కి అ. 0-5-0

కాటోలు వత్తులు

దోమలను, ఈగలను నశింపజేయును పారదోలును.
240 కట్టలుగల పెట్టె 1-కి అ. 12
మీ ఆవరణగార్థములకు చీమలును, పడకట్టించునట్లు నల్లులును, దోమలును, పుస్తకజీడికలను చిమటలనుండి కాపాడును.
శ్లేగు, వైఫాయిడ్ మలేయోగములు రావడం కాటోలు నిన్ను కాపాడుచుండును. ఒకసారి ప్రయత్నించినవారు అదిలేక నిమిషమైన నుండ నేరరు.
అనేక వస్తుప్రదర్శనములందు అనేకబంగారుపతకములను గొప్పబహుమానములను పొందినవి. అజుమి అంతు కంటెని, ఒసాక, జపాకె వారిచే తయారుచేయబడినది. పాదరు పొట్టములు నూదిరి చూచుటకుగాను కోరవో వంపబడును. పల్లెటూళ్లనుండి వానియెవారు తమ చిరునామా, పోస్టు, జిల్లా, విడివిడిగా వానియిచ్చవలయును.
సోలు ఏజెంట్లు :—
16 వై నామారు గోడ్డు, ముడరాను.

మనుష్యులకు నరప్రసాదము దోమలు, నల్లులు, చీమలు, ఈగలు మున్నగు పురుగుల బాధలనుండి తొలగింపబడుచుండు. ప్రపంచప్రసిద్ధివడిన జపాను వారిచే తయారుచేయబడినది.

ఆంధ్రదేశవార్తలు

ఒక మృగయుని సామానము:—కడపనెల 27 దిని శ్రీవేంకటగిరి మహారాజాగారిలో కొందఱు వేటకాంధుని కొల్లుదిబ్బ యనుచోటికి పంతుల వేటకు, పోయియుండిరి. పర్వతా, పాపానామధుగారి గోపాలయ్యయను, మృగయుని వద్దకు, ఎలుగుబంట్లవచ్చెను. అతఁడు తుపాకితో దానిని వేసెను. ఆయిలుగు చంకపక్క, దెబ్బతీసికొని, అతనిపక్క నుండు, కటికనేరి విజయ రామయ్యగారి మాటుమీదికి పోయి, ఆయనమీదపడి, కఱచుచుండెను. గోపాలయ్యయను వేటటి విజయ రామయ్యగారిని కాపాడుటకై కడువడిగా పోయి, ముఖమును దువడి, కఱచుచున్న యెలుగును, తుపా కిలోపాడిచి, కాతిలోవాని నుడ్డిమీదగతని, ఆయనకు, తగుల కండ దానిని, అచ్చి, కచ్చి, చంపివేసి, ఆయన ప్రాణములను, కాపాడెను. అతనికి శ్రీమహారాజాగారు, బహుమాన మిప్పించిరి. పాపలండు పొగడిరి. ఈవేటటి కీపరి యొక యతిశయ ముకాదు. ఎక్కోమార్లు, పెద్దపులులు, చిరుతపులులు, యెలు గులు, కొప్పువంతులు, గాయదడి (దెబ్బలులిరి) పాదలలో దాగినియుండి చంపుటకు ప్రయత్నించుచుండగా అందరి కంటె పెక్కున ప్రయత్నింపోయి, వానిని వేయటలో, మా వట్టణములో, నిరంధు, మేటి యుండియుకొనియున్నాడు. అని యొక పురవాసి, వేంకటగిరినుండి వ్రాయుచున్నాడు.

శ్రీరామ సమాజము:—ఈసమాజము సమాచారము 20, 22 సంవత్సరములక్రింద కాకినాడలో స్థాపించుచుండిన సమాజాధికారులు బ్రహ్మశ్రీ మునగంటి వేంకటశ్రీరామలు పంతులుగారి సుకణములు వర్ణనాతిములు. పంతులవారికి సాఱు గిరి కు 1000 తక కు 100 వచ్చెడి భూస్థితిగై రాలగుట. వారికి సంగీతశాస్త్రమును, విశేషించి ఫిట్టె వాయింపుటయును ప్రావీణ్యముకూడఁ గలదు. ఈమహాభా వు బంధువు 6 గంటలు మొదలు వచ్చి 7, 10 గంటలకు రమ్మ పంతులయ్యకు తప్ప, తక్కిన యందఱును సంగీతమును నేర్చును, శిలివారములయందు ద్రైవభజనను, ఏకాదశి మొదలగు పుణ్యతీథులయందు పారికథా కాలక్షేపములను, తప్పక యధావిధిగా, జరిగించుచు తమ కాలమును కడపుచున్నాడు. మరియు ఈసమాజమందు శ్రీరామనవమీ మహాత్మ్యము లొ మ్మదిరోజులును భగవత్సంబంధమైన యంశములను చర్చించు సభలు జరుగును. గణపతి నవరాత్రియును మొదలైన యంత్రములు పుత్రిసంవత్సరము జరపబడుచుండును. ఆ నేటలు వీరి యొద్ద సంగీతము నేర్చుకొని దానిని జీవనోపాధిగా జేసికొను చున్నారు. ఇతరస్థలముల నుండినది యీసమాజమున సంగీత ము నేర్చుకొనెడి వీరవిద్యార్థులకు వీరు తమతమ తమయిం టనే భోజనసదుపాయము చేయుచుండురు. అహ! యేమి యాపకాపకాబుద్ధి.

కల్పిందీశ్వర్:—రెవిన్యూ యిన్ స్పెక్టరు :—కృష్ణాజిల్లా కయకలూరు తాలూకా కల్పిందీశ్వర్ కడపిన ఆత్మో బతు నెల లో తాడికొండ ఆదివారమునూర్తి పంతులుగారు రెవిన్యూ యిన్ స్పెక్టరు పదవికివచ్చి తమ పనుల నతిసమర్థతతో నెరవేర్చి సంవత్సరమైనను పూర్తికాక మునుపే యీనెల 1-వ తేదీని క్రిగడివాడ దివిజన్ ఆఫీసు నకు రెండవసమాప్తాగా మార్చబడుట యీ కల్పిందీశ్వర్ యొక్క దురదృష్టము గాబోలును. కయకలూరు తాలూకా అసలు వీధితాలూకా, అయినట్టి ఆ నేదృష్టాంతములవల్ల ఎల్ల రకు వికలమేకదా! అందులో కల్పిందీశ్వర్ వై పదవియందు మిగుల గొప్పది. అట్టిపిట్టికిగట్టు కడపిన సుములో నీటి ముంపు సందర్భమున రయతులను విచారసాగరమునుండి దిరి వేర్చి బయటకువదలవారు న్యాయపరీక్షలవలన ఏ మాదిరిగా కిమిషన్ ఇచ్చివారో, అట్టిమాదిరిగానే (పరద్రవ్యాపేతులు క్షామింపండి) శ్రీ ఆదివారమునూర్తి పంతులుగారి రెవిన్యూ యిన్ స్పెక్టరీవల్ల సదరు కల్పిందీశ్వర్ లో ఈసలము నుట్టుట గామోద్యోగస్థులవల్లను, నాకలవల్లను, తదితర రైతు ల వల్లను పుత్రి సంఘము మాయగా చెల్లించబడుచుండెడి కొంతమొత్తమును వారివారికి నిలువచేసికొనుట కధికారము కలిగి యిషన్ అయింది. శ్రీ వీరి అన్న సీతారామయ్య గారు పుత్రితమ సేమజిల్లాలో డిప్యూటీ కలెక్టరుగా నున్నారు. వీరును శ్రీమయగ భిక్షునికి కడురని సీమయ్యును న్నాను. అని కొండానుండి యథార్థవాది" వ్రాయు చున్నాడు.

విజయనగరము వార్త:—ఇక్కడ కాలేజీకాక క్రొత్తగా ఈ సంవత్సరమే మ్యూనిసిపల్ హైస్కూలు నుంచి వారు. ఈ స్కూలులో కొంతమంది విద్యార్థులు ఇంగ్లీషు భాషాభివృద్ధికై ఒక సమాజమును స్థాపించిరి. మొన్న శుక్ర వారము సాయంత్రము 5 గంటలకు మ-రా-రా-శ్రీ, యమ్. వేంకటరంగయ్య, ఎమ్. ఏ. గారి యాధిపత్యముక్రింద నోక మీటింగు జరిగెను. ఈయన సమాజమును గురించి చాలశ్రేణు ఉపన్యసించిరి. ఈ సమాజస్థుని కొరకు పాటుపడుచున్న యీ స్కూలు హెడ్ మాస్టరు మ-రా-రా-శ్రీ దేవకొండ వేంకట జగన్నాధరావు గారికి విద్యార్థు లందఱునుకలిసి యనేకవంద నములాచరించుచున్నారు. పురజనలందరు యీసమాజస్థునికై దైవమును ప్రార్థించుచున్నారు.

శ్రీసంస్కృత కలాసమర్పణ, శిశుప్రదానము:—ఈనెల 6 వ తేదీ శుక్రవారము రాదు సాయంత్రము 6 ఘం॥ శ్రీసంస్కృత కలాసంకర్త వీ సమాజ భవనమున జరుగఁబడిన మహాజనసభలో "హంసాహింసా విచారము" అను విషయము ను గూర్చి మహాబాబు కలాకాల ప్రధానాంధ్రోపాధ్యాయు లగు శివభద్ర వీరభద్ర పాకయాజిగారు ధర్మయుక్తముగ, మృదుమధురముగ చక్కని యుపన్యాసము గావించి సభ్యుల నానందపఱచిరి. శ్రీసంస్కృత కలాసంకర్త వీ సమాజమునఁ బ్రతివారమును నేవోయొక యుక్తయగు విషయమును గుఱించి చివ యుపన్యాసములు జరగుచున్నవి. మాళికింద్రాచారు మహాజనులు భాషాభివృద్ధి కొఱవను ధర్మప్రచారణమునకును నిరంతరము పాటుపడుచున్న శ్రీసంవత్సర కి దగిన ప్రోత్సాహ ముగఁగియున్నను గడించెదక గా! అని కార్య దర్శిగారు చుంకప్పగారు వ్రాయుచున్నారు.

జనసంజనుడయిన రెవిన్యూయిన్ స్పెక్టరు:—రమారమి తొమ్మిదిమాసములనుండి రామచంద్రపురము తాలూ కా పామర్రు రేంజీకి రెవిన్యూయిన్ స్పెక్టరుగనున్న డబ్బీ వేంకట రమణయ్యపంతులు, టి. ఏ. గారు ప్రమోషనుమీద కలెక్టరు ఆఫీసునకు ప్రాశస్త్యపరకాబడిరి. వీరుభివృద్ధికి మేము చాల శంకసింపుచున్నామని వీరి యెడబాటునకు మాత్రము మాచిచార పుత్రించుచున్నామని వీరు తమ విద్యుక్తములకు నడవో గిస్తామని చక్కగ నెరవేర్చి యెదుర్కొనబడుట బ్రజ లకును చాల రంజితలయ్యుండెరి. వీరు నిష్కలమృద ములు, పీరు సర్వములు మిత్రము గ్రామములోనికి వచ్చి ముండేపురు రయతులను, ఇతరులను చెప్పకొను ఇబ్బందు లను సావకాశముగ విని వాస్తవమును బరిశీలనచేసి తగుసహాయ మును చేయుచువచ్చిరి. గ్రామపాఠశాలయందు గూర్చి గ్రామ స్థులకు బోధించి సోదరభావమున హెచ్చరించుచుండెడివారు. ఈయన ప్రజలకెట్లు రంజితయ్యు నుండెనో యట్టితనక్రింది యుద్యోగస్థులయెడలకూడ దయ గలిగియుండెను. ఈయన కకాశస్థభావము గలవాడయినను తనక్రింది తాచేదారుల లోపములకు కనికెట్టివపురు వారిని తగువిధమున హెదలించుట యందు ఈధర్మము నేమరియుండలేదు. వీరి నిష్కలమృద మృదయమునకు తోడ్పడినవాడు, సోపకారించి, పరద్రవ్యా పేతులేమి, సహాయము మొదలగు సుకణము లాయనకు మరింత వన్నె తెచ్చింది. వీరు మా గ్రామమందలి మంచినిగ్ల చెరువునకు పనుచు చేసె చాల అపరిత ధనుగా నుండియున్నందున వీరు వెళ్ళగొట్టుటకు మాకుశ్యరలో నుత్తరువుతెప్పించి చెరువు మర

మ్మరువినయము కూడ మాకు చాలసహాయముచేసిరి. సర్వే క్షయకు వీరికి చిరాయువును, శ్రీయును సంపదయు, పరోప కార చింతనాభివృద్ధియు నొసంగి రక్షించు గాత! అని పాణం గిజిల్లి రామచంద్రరావుగారు లేకినుండి వ్రాయుచున్నారు.

పెంటపాడుదురనస్థ:—ఈ గ్రామము చాల కుళల మగుటవలనను డిప్యూటీ తహశీల్దారు, గ్రామ రెజిస్ట్రారు మొదలయినవారి ఆఫీసులుండుటవలనను, చుట్టుపట్ల వర్తకము నకు చుట్టరణకే ముడువలనను, ఈ యూరిమీదగా వెక్కు గ్రామములకు పోవు రస్తాండుటకలనను, శ్రుతి యాదివారము గొప్పసంత యొకటి జరుగుచుండుటవలనను రయలునకు, పడ వలకు సమీపముగుటవలనను, బరలు దొరకక, ఊరనుండు ఆఫీసులకును, పామర్రునుండి కచ్చేరీలకు వచ్చెడి స్టాల్ల లకును, కర్తకము విషయము వచ్చెడి వ్యాపారస్థులకును, రయలు, పడవలు దిగవచ్చెడి బాటసారులకును, అమితయిన యిట్టి కలుగుచున్నది. దీనిని బట్టి ధర్మార్థులయిన యూరి వారు, గ్రామస్థులచేత చందాలు జేయించి యొక సక్రమును స్థాపించివారు దానికి 5 గదులు మాత్రము ఏర్పాటుచేయుబడి నవి. అయిదు గదులలోను రెండు మూడు గదులు చాలకాలము గుడి సంచకర్తలకుల తరబడి కాపురమున్న వారిక్రిందను, రెండు గదులు ప్రయివేటుస్కూలు క్రిందను నుపయోగింపఁ బడుచున్నవి. ఈ కారణములచే సక్రము స్థాపింపఁబడినదను మాటయేకాని దానివలన ప్రజల కెంతమాత్రము నుద్దిష్ట ప్రయో జనముకలుగవచ్చును. ఈ ప్రదేశములో నత్యంతశక్తి గానున్న యీ సక్రమును డిప్యూటీ హెడ్ తగు శ్రద్ధ తీసికొని లోకలో ఫండులోకలిపినను, చాల అపహాలముగాను, ప్రజారంజకముగా నుండునని తోచుచున్నది. బాటసారులు మొదలైనవారు సక్రమున్నదిగదా, వంటచేసికొనవచ్చునని గం వెం దాశోపద్మి చోటులే! హేతువులన నిరాశచేసికొని, కాట్లు తేలవైచు కొనచు పొరుగుగల్గట పోవుట చూడ, మిక్కిలి నిచారకరము గ నున్నది. ఇంకమీదలైన న, దానియధ్యక్షులు తగిన యేర్పా ట్లు చేయుదురని తోచుచున్నది. అని యొకపురవాసి వ్రాయు చున్నాడు.

కర్ణశూలహరి

వెల సీసా 1 కి ఆ 0-5-0 వి. పి. సహా 0-10-0

ఈద్రావకము వలన చెవిపోగు, చెవినుండి వీయుకారుట, చెవిదిబ్బడ మొదలగునవి వెంటనే నయమగును, 5, 6 బొట్లను చెవిలో పోసిన బాధ వెంటనే తగును. నగులయుండదు.

అమృతాంజనండిపో, చెన్నపురి.

For Sale.
అమ్మబడును.

స్త్రీయు యింజను, బాయిలగు అన్ని పుకకరణ ములును పూర్తిగాగల రయిసున్ని. విశేషములు తెలిసి కొన గోరువారు గోపిసెట్టి నగసింహము నా ముడుగారు. రాజమండ్రి అని వ్రాయవలెను.

క్రొత్త రీతిని అనుసరించి చేయుబడినది. కామినియా ఆయిల్.

ఏ స్త్రీలకు తమ వెంట్రుకలు నుండరముగా ఉంచుకోవలెనని, రాలిపోవుట మానవలె నన, బజారులో దొరకదు నూనెనువాడకూడదు. ఎందుకనెన వెంట్రుకలు యే కారణము వల్ల రాలిపోవుచున్నవో అది తెలియనిమాదిరి తయారుచేయుచున్నారు. ఈసంగతి స్త్రీలు ఆలోచించవలయును. ఈ కామినియానూనె మూలకలనుండి నూతన సంశోధనప్రకారము తయారుచేయబడియున్నది. ఈనూనె వెంట్రుకలను రాట్లు పురుగులను నశింపజేయును. దాని వలన వెంట్రుకలు రాలక తిరిగి వెరుగుచుండును. ఈనూనె వెంట్రుకలను పట్టువలె నన్నగ చేసి మెదతును చల్లగానుంచుచున్నది. ఈనూనె విద్యార్థులకు ఒక వరరూపమైయున్నది. ఊరుపేరు తెలియని యెటువంటి పల్లెటూరివానికిగూడ కామినియాతైలము తెలిసియేయున్నది. దానిని తెలియనివాడొక్కఁడునులేదు. అది వెంట్రుకలకు నిగనిగలాడునట్టి సహజమున నల్లనిమెఱుంగు కలిగించి శిరస్సునకు చువవపుట్టింది మెదటికి క్రొత్తసాంపుగూర్చి మిక్కిలి యింపయి గువానన మిక్కిలముగా గలిగియుండును. ఇదిఅన్ని టికంటె ఎక్కువముగుటబట్టి మెనురునందు ఒక బంగారుపతకమును, అలహాబాదు వస్తుప్రదర్శనమున ఒకయోగ్యతా పుత్రకయు నొసంగియున్నారు. చుటియు మేముకోరకయే వేలకొలది యోగ్యతా సాక్ష్యములు మాకు వచ్చుచున్నవి. కామినియాతైలముయొక్క గుణమును పరిశీలించుటకు ఆరణాస్థాంపు

పంపినయెడల ఒకసారికి ఉపయోగింపదగినంతమాత్రముగల ఒకబుడ్డి తైలము ఇనాముగా పంపవచ్చును. వెల సీసా 1-కి రూ 1-0-0 మూడుసీసాలకు 2-10-0 వి. పి. ఖర్చులు వేరు. (ప్రతి బిల్లరు కాలానుగుణ్య దొరకును.) సోల్ వీజెంటు:—అంగ్లో ఇండియన్ డ్రగ్స్ అండ్ లెమికల్ కంపెని, నెం. 153 బామామసీసా, బొంబయి. పూద్రాసు ఏంట్:— మేరా పురపాలక మండలి, నెం. 20, చై నాబాబ్ లోడ్, పూలగడిసనిపము, మద్రాస్.

సానిక వార్తలు

దీక్షమల వేళి:—నేడు పాఠశాలలు 7-1 గంటలకు, శత్రుసాయంకాలము 7 గంటలకు దీక్షములు వేలి గొప్పబడును.

తియ్యప్పగుడు దేవు సామ్రాట్:—ఆగస్టు 8 తేదీ మొదలు ప్రతి ఆదివారము 6-8 గంటలకు ఈ సంఘము వారి తియ్యపు ఒక పథ నడుపబడును.

చెన్నపురి వర్తక సంఘము:—హాగలిలో సర్వేయింగ్స్ గాగు ఉదకమండలమునకు వెళ్లకమునుపు ఈ వర్తక సంఘమునకు వచ్చి యాభ్యుమేనవారితో సంతాపణజేసి వెళ్లిరి.

తపాలా ఆఫీసువారి ప్రకటన:—వచ్చే శుక్రవారం ఆగస్టు 10-11 తారీఖున రామబాప (మహమ్మదీయలపాద) గతక తపాల ఆఫీసులు మూసివేయబడును. ఆరోజు ఆదివార మేదియగు పనులు నడు బడుచున్నవో ఆరోజుననే నడుపబడును. యుగపుకు వెళ్లు బాబులకు రిజిస్ట్రేషన్లు, బంగీలకు పుచ్చుకొనుట మొదలైనవి మునుపటిమిత్తము సాయంకాలం 8 గంట మొదల 8 గంట ఆఫీసు తెరచి వుంచబడును. సాయంకాలము 8 గంట మొదలు 4 గంట వరకు విశేషములనుండి కచ్చు సాము చెల్లించడము, ఆక్సడిజెట్లు సాముపుచ్చుకొనడము మొదలైన పనులు నడుపబడును.

మ్యునిసిపల్ జారిగెజటు

మ్యునిసిపల్ సమాచారములు.

ఆగస్టు 10 వ తేదీ.

1 చెన్నపురి వర్తక సంఘమువారు తేమ్మపైట్ల సమ్మసను గారిని మదరాసు కార్పొరేషను కమిషనరు గారి యేర్పాటుజేసిరి.

2. శ్రీకృష్ణరంగురంగు సంఘమువారు శ్రీకాళోజం మ్యునిసిపాలిటీ కమిషనరు గారి బుర్రా. శంకరరాష్ట్ర, బి. యల్ గారిని మరల నియమించిరి.

3. శ్రీకృష్ణరంగురంగు సంఘమువారు, రావుబహదూరు, మైలాపూరు గోపాలసాయిమొదలియ్యంగారు బల్లారి మ్యునిసిపాలిటీ ఆధ్యక్షులుగా యుండుటకు నొప్పుకొనిరి.

4. శ్రీకృష్ణరంగురంగు, సంఘమువారు నుబ్బరావు ప్రేమాసరావుగారు, కరూరు మ్యునిసిపాలిటీకి వైసు చేరు మేరగా యుండుటకు నొప్పుకొనిరి.

పత్రికా శాసనము.

లీకనపత్రిక యిట్లు ప్రకటించెను. ఒకగోల్డుకోట్ల పత్రికలో ఇంగ్లీషుభాషలో నొక వాక్యము వ్రాయబడెను. దానిలోని విషయమును క్షిప్రాక్షిణిలోని "ఇండియన్ జునియన్" అను పత్రిక మరల ప్రకటించెను. గోల్డుకోట్ల పత్రికలో ప్రకటించబడిన వాక్యమునే భాషాంతరీకరించి అభ్యుదయ పత్రిక ప్రకటించెను. అందునన పత్రికాధికారులకు మదన్ మోహన్ మాలవ్యాగారిని దొంగిలించువాడు ధరావతు నిర్మిరి ఈ కార్యమును ప్రెండికొరతనమునకు నీలంగాలీ నివాసుల కిమ్మియండి తరిఫీదును చూపుమండిన అడగణమును ఆంగ్లేయ దొరతనమువారు భారతీయవైఖరిని కొరకుమండిన తోడ్పాటును చూపుమండిన గౌరవమును బోల్చి కొంత వ్యాఖ్య వ్రాయబడెను. ఈవిషయముయొక్క యోగ్యతావ్యత్యలను చర్చించుట సూచ్యప్రాయముకాదు. ప్రకటించబడగ నియతము ఇట్టి సమయమున భారతీయపత్రికలో వెలువడి నందులకుమాకుకొంతదింతకాకుండినను అభ్యుదయపత్రికలో ప్రకటించబడిన వాక్యము యుద్ధేక్షతో ప్రకటించబడినది, అని గాని ఆ వాక్యమును దొరతనమువారు చేసిం ఆర్థము కలకు అని గాని మేము అంగీకరింపాలిమని మేము చెప్పట మా విధి. పత్రికాశాసనము ప్రకారము రాష్ట్రీయపు దొరతనమువారు తమనిరంతరాధికారమును ఇటీవల నిట్లు పార బాటు చేసి యోగిం చుట పలన గతిరి సంస్కరములలో ఆమోదింపబడిన నిగ్రహకరములకు కాసనములలో ఈశాసనము మహాప్రవరతనమున నిర్ధారము ముంత ప్రసవమున్నది. ఈశాసనము కాసనగ్రంథమును కేశికేత మొదలగు మున్నంతకాలమును భారతీయ పత్రికలు తమ సహజ ధర్మమును విమర్శమును అర్హింపముగ విమోచించుటకు దొడినమేదో ధయము లేకుండ మరబలగు దీనినలః నూతన సారి మరల విడితెరుగు చున్నది.

పారసీము

సస్పీయాయు పట్టుకొనుట.

బొంబాయి ఆగస్టు 10:—మెగహాదెమియాలో జనరలు గారింజిగారిచే నడుపబడిన నేను శత్రువులలో బోలె బాలై నెలాఖరున సస్పీయాయు సమీపమున గొప్పజయమును బడసిరి. సస్పీయాయునకు వారికి స్వాధీనమైంది ఈ కమయన ఇండియా ట్రైము పత్రిక విలే ఖరి వివరములను తెలిపెను. ఈనేను కుర్మానుండి బయలుదేరి పిత్తుట సొగా నెలకెముల వాటికి సస్పీయాయు పట్టుకొనినది. వీరి మెరిందిన టర్కీ నేను చాల నైపుణ్యముగలవిగా నుండెను. ఆగ్ల సేనలోని ఆగ్ల సైనికులను భారతీయసైనికులను నాకాదళమువారును గూడ పుష్కలముల పాల్పడి టర్కీవారు వారి సత్తీత్రమున వెలిరించినను గూడ వీరు విజయమును బడయుచును మొత్తము భాషునీయును. ఇరిరక కడల జరిగిన ఆగ్ల యుద్ధములనుండునలేకే యా యుద్ధమును గూడ భూమిమీదనుండియు జలము మీదనుండియు గూడ జరిగినది. కడవరకును ఉష్ణమధికముగానుండెను. 115 డిగ్రీలకు తక్కువగానున్న రోజులు బహు కొద్ది. హామెను సోదామనకు కొద్ది మారములో హాకీ కా కాలువ నై టర్కీవారు రడ్డకట్టు కట్టిరి. ఇచ్చట నీకట్టు యున్నదని ఆంగ్ల సేనలకు తెలిసియున్నది. కా దీనలన వారసుకొనిన దాకన్న సధికరుకు సభ్యంతరము కలిగినది. దీనిని చాటుటకు గారికి వారసుకోజును పట్టినది. హాకీ కాకాల్వలో మంజుగల అంచబడిన స్థానము గురితించబడినది. అఖండ యూఫలింగిలో హాకీ కాకాలన కలియు తావున నుండి శత్రువులు ఫింగిరుడ్డ నపరిమితకా కాల్వనుండగనే) పడమరబిచ్చినది. అన్వేషణ నేను కాలుకు కుడికట్టున ముందుకు వెళ్లెను పంజాబీ కలాలము శత్రువుల మొదటి కందకములకు దరిచెను. ఈశాపుగా శత్రువులు సహాయనీలను రప్పించగలిగిన వారిసేన ఆంగ్ల సేనకన్న చాల హెచ్చుగానుండెను. ఆసేనలు 5-7-15 వ కాలన యూఫ్రటిసు నుండి విడిపోవునట్టి తావున కందకములలో నుండిరి. ఆంగ్ల యులు కాలున కినుప్రక్కలను శత్రువులకు దలపడిరి. పహారు లిగుర క్కల నడుచుచుండిరి. యుద్ధవాకలు మంజుగలను లోంగించుచు కాల్వలో సంచరించుచు శత్రువులవై ఫిరంగులను కాల్చుచుండెను. శత్రువులు కందకములను బాగుగా కట్టుకొనిరి తుకప్పులను ఆరయును వారి సేనలలో మిథితముగ నుండిరి. కాని ఆంగ్ల సేనలు పట్టుదలతో పారి శత్రువుల కందకముల వాక్రమించుకొనటయే గాక యూఫ్రటిసునదిని దాటి శత్రువుల ఫిరంగుల స్థానమునుగూడ వాక్రమించుకొనెను. తుకప్పులను నడివేయకను బోయిరి. మరువాడు ఆంగ్లేయులు ముందుకుబోయి రిర లేదని ఆశాని చేరిరి. అచట నదిలో మంజుగలను హెచ్చుగా నుండుటలన నడగ సరిగ సాగలేదు. ఆశీనగ్ల టర్కీవారు మరల సహాయ నీలను రప్పించి ఇప్పుడతావున విడిచిగిరి అన్వేషణ నైపుణ్యము కలవెట్టిరి. టర్కీవారు నదిలో మధ్యగా 2 స్త్రీయలను 1 లాంచరు మంచి ఆంగ్లవాకలకు దారి లేకుండ చేసిరిని గూడ వాంగ్ల సేనలకు గోచరమైనది గాన జనరలు గారింజిగారు నవీ సమీపము వరకును బోయి అచట కందకముల నేర్పించి శత్రువులు నడిమిపూర్తిగా నగమ్యమునొసంపకుండ నిశాధించిరి. శత్రువులకు సహాయవైఖరి సధికముగ వచ్చెనని రిర లేదని తెలియవచ్చింది. రిర స్థానమును బలపరుచుకొనవరకును శత్రువులకు దలపడరాదని ఆంగ్ల సేనాధిపత్యముచి స్వస్థానమును బలపరుచు సాగెను. ఆకాలము ఆంగ్ల సేనలకు చాలకష్టముగానుండెను. ఉష్ణపరిమితియుగా నుండెను. శత్రుసేనల స్వేధికముగానుండెను. వారియెరుట చేని గుండ నలసియుండెను ఈగూహామూరు సహారముగూడ నాకుర్మానుండి సహాయనీలను రప్పించు దుర్గుట కాగ్ల సేనలకు ముండెను. 22-న తేదీతో సహాయనీ సమీపము భూక్షియింది 21-న తేదీ శత్రువుల కందకములవై తీర్చిదిద్దుకొని ఫిరంగులను కాల్చుట ప్రారంభమైంది. ఈయునునున చాలమంది సైనికుల లాభము కలదును స్వయములకు వానకొనిరి పంజాబీసేనలు అగ్నిబ్యా లాగ్రతులయ్యు శత్రువుల కందకములను పట్టుకొనిగిరియుద్ధ నాకలు పహారుతోగూడనే వెళ్లుచు శత్రువులు సమీపము నుండియు గుండ్లల బగ్గచున్నను పిలిచివారు శత్రువులకు దక్షముల ఎక్కువచ్చు చ్చి వా హమున పుడికించెను. అగ్నితి యుద్ధమున గారుజుమియే చెప్పినకు. ఎటులైన నేమి ఆంగ్ల సేన ఫిరంగులవై నెలకొలుపలేగిరి. నదిమీద

మూకువంటెనలు కట్టబడెను. శత్రువులు మొగటికందకములు ఆంగ్లేయులచేత చిక్కెను. ప్రధానస్థానములు ఆంగ్లేయులచేత చిక్కెనవి. కాని వేడుకనున్న చిన్న స్థానము లింకను ఆశత్రువుల స్వాధీనమందెను. ఆంగ్లేయులు ముందుకు వెళ్లుచునేనుండి. కడపటి స్థానము సాంగ్లేయులు సర్వీలతోపాడిరి స్వాధీనపరుచుకొనిరి టర్కీవారు కందకములను విడిచిపోవుటకును లూగిపోవుటకును గూడ సంగీకరించలేదు. శత్రువులు కలపకున్నను సరకు చేరుక నాకాదళసేనలు వాసరియారకునువెళ్లెనవి వారు పట్టుమున ప్రవేశించునకి ఫిరంగులను కాల్చుట క్రియముగ నడగిపోయినది. నేను సమరసాధనకి అటాకయంతయు సంతరించినది. రాకీతు సంగ్రామికావళిశామల తెంటును గూడ నీవిజయము జ్ఞాపనీయముగనన్నది. 17 ఫిరంగులను 1 వెద్ద పుష్కాట్లను తక్కువరమున్ను యును చాల తుపాకులును ముందుగుండును ఆంగ్లేయులకు వశమైనవి నేయుండిని వారు ఖైదీలనుగా పట్టుకొనిరి.

శత్రువుల విమూలములు.

లండను ఆగస్టు 10:—నాకాదళాధికారు లిటుల ప్రకటించిరి. చిన్నరాత్రి 8-10 మొదలు 12-30 వరకును శత్రువుల విమూలములు ఆంగ్లేవేత్ర తూర్పురముద్రతీకమున సంచరించినవి. వారుదళాధిగోళములను కొన్నిటి చేయుకలిగిననుటయు వెంటనే అప్పజేరుబడినది. స్వయంతగాలేదు. ఒకపురుషుడును ఎరమంతుకును స్త్రీయును నలుగురు పిల్లలను హతులైరి. నలుగురు పురుషులను రిగురు స్త్రీలకును ఇద్దరు పిల్లలకును గాయములు తెగిరినవి.

మెట్టుకుండి ఫిరంగులకు కాల్చి ఒక జల్మికుడు నమము కలిగించబడినది నేకుదయమున దానిని ఆట్రెంకుకు నకు నకుపబోగా డొకిర్క లాని విమూలములు జక్కల ఫిరంగి గుండ్లను సరకుచేయక నావిమానమువై నై నై గుండుగుండ్లను బాపించి. ఆ జల్మికు వెకభాగము విరిగి పోయినది. వెకకటి ఆరకు భంగముకలిగినది చిరకది ప్రవేశిపోయినది. రాత్రి గాధాభకారముగనుండెను ముందుపట్టుగా నుండెను. గాన మావిమానము తెరుగుట కవకాశము కలుగలేదు. శత్రువులతోపోన వైమానికలలో నొకకు దిగయండగా హతుడయ్యెను.

ఫోటా నాగ్ పూరు బిషపుర ప్రార్థనము.

సింలా ఆగస్టు 10:—ఫోటా నాగ్ పూరు బిషపుర వారు ఇట్లు ప్రార్థించుచున్నారు. వార్తాపత్రికలు తమ ఆంధ్రేశమును మొదలిడక మున్ను, ఆట్టిఆందోళన కారణమునగాక, ఫోటా నాగ్ పూరులో నుండు జర్మను మిషనరీలను వారికుటుంబములకు చేరువచేయున కర్మభాగమును రాష్ట్రీయ దొరతనమువారుచేసిరి. ఇట్లు దొరతనమువారు చేయుటకు కొన్ని రాజకీయకారణములుండెను. జర్మనీవారి మిషనరీ లూంగుచుండిన దిద్ద మొదలగు ప్రజోద్ధానక కృత్యముల బాండ్లగలవా అని రాష్ట్రీయ దొరతనమువారు స్మృతి వారిని నిష్పంధ నివాసులు నేనుటకు పుగవ్యము నన్నడిగిరి. వాక్రమనేయున్న మొట్టొక్కలలో మండిక మిషనరీలకు నాంకరై అధికసంబంధము కలదు గాన వారి నడుగల సినదని నేను సూచించితిని. ఈ చెరుమిషనరలకు సహాయ మొచ్చలేదునది ఆంధ్రచే నానలనకు ఏర్పాటుచేయుటకు నేను ఒప్పుకొంటిని. ఈనది యొక్కోప్పనో, యాక్రిండిసం ఖ్యలకలన తెలియగలకు 500 పాకాలున్నవి. ఈపాధ్యా యుల జీవములమునుమై దొరతనమువారు నెలకు 8000 రూపాయలు తిరుగిచ్చిరి ఈమెత్తము యుద్ధాధమున లూభచెరిమిషనరీయుబడెను. ఈసామ్యున ఆదిరికిచ్చుచుండిన వైకమున ఈ వాధ్యా యుల తీర్తులలుటకునే సరిపోవును. వివాదము నడిచియ మండికముగల పాతకాలలకు విషమములులకు ఖర్చు అన్నది. ఈఖర్చులకు మెత్తము మరగ్గలై సమీకలయెను. ఆమ్మకు మిషనరీలు చేయుపని లలో వివాదాధార్మిక నిషయములకు వాటింమాత్రమే ప్రస్తుతము దొరతనమువారు ఆసలించెదరు. ఇతివోధచేయు పలో 477 మంది యువ్వులు. వీరికి వాకువీలగు సహాయ మొనర్చుటకు నేనెత్తొత్తియతో ప్రస్తావన. ఏమన్నప్పులో ఏపాపములో విరోధముయధ్యయన ముంచినవి అట్టిసంగతిలో యీ మత బోధనలను వారు ఎకవోధయెనరెచ్చిడి ప్రిలును వాధలకు పాలుపడనియగూడదు. వెకుక యానిధికసహాయ మొనర్చుచుండిన ప్రయత్నము తమసహాయము నాపజేయును నాకతో నేనుండవచ్చునా?

విషయానుక్రమణిక.

ఎలాగోనామము	3
ఆంధ్రదేశీయవాదము	4
సాంఘికవాదము, గెజెట్	5
ప్రధానవాదము—	
ప్రతిపక్షము	6
విరోధా మహాసంగ్రామము.	
విదేశీ తంత్రవాదము	7
దేశీయ తంత్రవాదము	8-9
ఇంగ్లీషు తంత్రవాదము	10-11-12
మదరాసు కార్పొరేషన్	13
వ్యాపారవాదము	14
జాబులు, కృత్యాంతరేఖలు	14
సంగ్రామ సాంఘికీకృత్యము	15

ఆంధ్ర ప్రదేశ్

1915-వ సం॥ ఆగస్టు నెల 11-వ తేది

బుధవారము

ప్రతిపక్షము.

మన రాజధానిలో తిరునల్వేలి జిల్లాను, బళ్లారి, కర్నూలు, కడపజిల్లాలను ప్రతికిపేరేనది. ఈజిల్లాలలో ప్రతిపక్షము నాల్గవీధిమలుగా నభివృద్ధి యొనర్చుటకు మన వ్యవసాయశాఖవారు ప్రయత్నించుచున్నారు. విత్తనము ఏర్పరచి రైతులకు సమృద్ధి, ఫలమును ప్రతియొక్క దాద్యమును కనిపెట్టి దానిని పెంచుచు, అట్టియభివృద్ధితగుణము గల ప్రతికి దగినవిత్తనమును కంచిపెట్టుట చిల్లర రైతులేతిన్నగా తమప్రతిని తీసికొనిపోయి గొప్ప గొప్పవ్యాపారస్థులకు మధ్యవర్తులు లేకుండ నమ్మకొనుటకు తగిన సహకారమును రైతులలో బురికొల్పుట విత్తనముతోతగా నాటుటకుదగిన క్రొత్త యంత్రమును క్రొత్తగుంటను నువయోగించుటకు వాని ప్రోత్సాహపరచుట అనునీ పద్ధతుల మనసు నిడికొని మనవ్యవసాయశాఖవారు కడచిన సంవత్సరము కనిచేసినారు. అందుకుగాను వ్యయము మొత్తముమీద రు 46,390 లయినది. ఆదాయము రు 41,257 లు మాత్రము వచ్చినది అనగా నికరవ్యయము రు 5,133 లుగా పర్యవసానము చేరినది. 1915-14వ నీ నికరవ్యయము రు 11,260 లుగా కాన వచ్చుటచేసి కడప, నంద్యాలపు టాక్కికావట్ల సత్ప్రతికర మనియే చెప్పవలెను. అందులోను నెక స్వల్పము వచ్చుచే కర్నూలు జిల్లాలో నొకకొంత విత్తనమమ్మకము పోక నిలదినందుచేత నాజిల్లాలో నావాయ వ్యయములు సరిపోలేదని తెలియవచ్చుచున్నది. అట్లగుటచే కర్నూలు మండలమున నభివృద్ధి పంటపయమున సాచ్చుగానైనదని యర్థముకాదు. ఆదాయము రు 21,51 లును వ్యయము 27,983 ను చూపు తిరునల్వేలి జిల్లాలో ప్రతిపక్షము యభివృద్ధిని ప్రతిపక్షములో నవిన మార్గము లవలంబించుటకును ప్రభుగణ్యమయి యున్నది. ఆ జిల్లాలో 103,465 పానులవిత్తు రైతులు కొనినారు. బళ్లారిజిల్లాలో 51,243 పానులు మాత్రము సేలనైనవి. ఈమాత్రమైనను బళ్లారిజిల్లాలో అభివృద్ధియేయదు. 1913-14లో 5,642 పానులు మాత్రమే కర్పయ్యెనట. 1914-15 వ తిరునల్వేలిలో ప్రతిపక్షము యెకరమునకు 342 పానులుకాగా బళ్లారిలో 1913-14 కంటె తక్కువయెనట్లును కర్నూలులో 139 పానులయెనట్లును తెలియవచ్చుచున్నది. ప్రభుత్వము

వారి రిపోర్టునుబట్టి బళ్లారి, కర్నూలులలో తగినంతమంది సుశీక్షితులైన సహాయోద్యోగులు లేరు. కావున నీజిల్లాలలో పని యేయొకటి రెండు పానులలోనో కేంద్రీకృతము చేసియున్నారు. తిరునల్వేలిలో రైతులు సంఘముగా జేరి తమ పంటను గొప్పవర్తకులకు సమ్మకొని లాభము నందినారు. ఆజిల్లాలో సిద్ధమయిన ప్రతియందలి సమూహాలను వడకి ఆయాసమూహాల దార్శన్య పరిమాణములను కనిపెట్టుటకు ప్రయత్నము లొనర్చబడినవి. ఆసమూహాలు తృప్తికరములుగా నుండుటకూడ తెలియవచ్చియున్నది. ఈవిధముగా పనిసాగుచుండు తిరునల్వేలిలో తగినరీతిని సహాయము చేయగల పరిపత్తిసంఘములు లేనందున పరపతిసంఘములు సభ్యులపంటను బట్టి సభ్యులకు నష్టలిశ్యు సమర్థములయిననేతప్ప చిన్నరైతులు పంటపంటలనుండినే మధ్యవర్తులకు సమ్మకొని సంఘముగా గొప్పవ్యాపారస్థుల కమ్మపద్ధతికి విఘాతము కల్పించవలసినవారుగానుండురనియు వ్యవసాయశాఖాధికారిగారు వ్రాయుచున్నారు. ఇట్లుగుటచేత పంట పండకముందే ఆపంటకు వెల యేర్పడి పోవుచున్నదనియు బట్టినిర్వచనము రైతుకు నష్టదాడుకనుననియు నూచించుచున్నారు ఇది యెంతయు న్యాయమైన సూచన అని మేమువేరే వ్యాఖ్యానము చేయవలసరము లేదు. ప్రభుత్వము వారు త్వరలో పరపతిసంఘములకు సభ్యులకు నవసరపడినవస్తువులను అప్పుల నిచ్చుటకయి తగినసదుపాయముల నాలోచించి చేయవలసి యున్నారు పరపతి సాంఘిక సమావేశము లిటీనల నుకర మించి ప్రాధించుచుండుకొని ధర్మాదాయముల నిర్వాహకులు పాపతి సభ్యులలో నాధర్మాదాయములను పెట్టవచ్చునని నిర్ణయించి న్యాయ శాస్త్ర విరోధముకాని నిరోధముగాని లేకుండచేసి ప్రోత్సాహపరచునయెడల మంచిమార్గ మేర్పడుననమ్ముచున్నాము. ఈవిషయమును ప్రభుత్వము వారు త్వరలో నాలోచించుటకయి కోరుచున్నాము. తిరునల్వేలి జిల్లా ఈ రీతిగా సహాయము గోరుచుండ సారమున సంతకంపెను తక్కువగాని దత్తమండలము లింకను నెచ్చటనో యుండుటకు చింతిలుచున్నాము అచ్చట తగినందగు సుశీక్షితులగు సహాయోద్యోగులు తెలుగువారులేదనిగా వ్యవసాయశాఖాధికారులు వ్రాసిరి అట్టివారిని సిద్ధముచేయుటకు ప్రయత్నము లేమి చేయబడుచున్నది? అట్టి ప్రయత్నములు చేయుట ప్రభుత్వపువారి విధి యగునా కాదా? దత్తమండలముల రైతులను గురించి వ్రాయుచు మన వ్యవసాయశాఖాధికారులు ఆమండలములలోని రైతులు తిరునల్వేలియందుగల వారి సోదరులవలె కాగ్యసాహసము కలవారు కారనుచున్నారు. మాయభిప్రాయము నడుగుదుకేని దత్తమండలముల రైతులకు తిరునల్వేలి రైతులవలె విజ్ఞానము చేరకుండుటయే దత్తమండలములలో నభివృద్ధి కానరామికి కారణమని ఘంటాపథముగ జెప్పగలము. ఇందుకు ప్రభుత్వమువారును ప్రజానాయకులును నిరుపక్షములవారును నుత్తరవాదులని మానమ్మకము. తగిన పరిశ్రమచేసి ఉచితబోధకులను నువన్యాసకులను నేర్పరచి నవీకరపద్ధతుల వలన లాభములను పరపతిసంఘములవలన కలుగు సదుపాయములను వివిధగా తెల్పినయెడల కడప, కర్నూలు, బళ్లారిజిల్లాల రైతులు అభివృద్ధిమార్గము నవలంబింపక విముఖులగుదురని యెన్నటికిని తలంపజాలము. పరపతిసంఘపరిశ్రమ నవలోకించితిమేని నిజముగా నాంద్రలోకమున సంఖ్యకు నుత్తమమయియు నితర విధముల నుత్తమమయియు నిదివరకు చేరందిన

మండలము దత్తమండలములలోని యంతపుర మండలము. ఆవిదర్శన మెదుట నుండగనే వ్యవసాయశాఖాధికారిగారు ప్రభుత్వము వారికి సలహానిచ్చి తగినవిజ్ఞానమును వ్యాపింప జేయుటకు వలసిన సహాయోద్యోగు లాదిగాగల పరికరములను వెనుక తెలుగు అరవైరైతుల క్యాసాహసమున తారతమ్యములెన్నట మాకంతసమయానుకూలముగా గన్పింపలేదు. కాని దత్తమండలములలో ముఖ్యముగా మాగరిసంద్యాలలో, 'వడకు' పరిశోధనకింకను సిద్ధము కాకున్నను, హిల్సుగారు బాగుగా పనిసాగించుచున్నారనియు కర్నూలు జిల్లాలో ప్రతివిత్తు సామాన్యముగా నేర్పరచినదిగాక ప్రత్యేకదాద్యమునకు వీలైనది ప్రాకారాంభించినదనియు ముఖ్యముగా సంద్యాలప్రాంతములలో సరఫరాచేయబడి నవిత్తురు కలకటముకానిధంగి నుంచుకొనుటవలని లాభములను రైతు తెరింగికొనుచున్నారనియు సంద్యాలపద్ధతి నొకగామమున రైతులు సంఘము మీదనమ్ముటకు నేర్పాటులు చేయవచ్చునని యాశయున్నదనియు వ్రాయుటనుబట్టి మాకొకవిధముగా విశాసముకుండుచున్నది. ఇంకను నెచోపని దత్తమండలములలో ప్రభుత్వాధికారుల మూలముగను ప్రజానాయకుల మూలమునను జరిగినందప్పు సీవికాసము నంతోషము కాజాలదు. ఆంధ్రదేశమును సీవికాసమున మాతో నేకీభవించుననుటకు సందియము లేదు. తగిన పరిశ్రమ జరుగునుగాకయని నమ్ముచున్నాము.

మనప్రభుత్వము వారికి 914-15 వ సంవత్సరమున స్థాంపులనుండి ఈ రాజధానిలో రు. 1,34,237.4 లు ఆదాయము వచ్చినది. ఇందు కోట్లల మూలముగా నైనది రు. 9,34,647 లు ఈ మొత్తమున మన తెలుగువారు రు. 25,78,985 లకు జవాబుదారీ యగుచున్నారు. ఇందులో మద్రాసు జిల్లాయంత్రులు చేరలేదు. మొత్తము రు. 1,33,812 లాజిల్లాకు చెందియుండుట చే మూడవంతునకు తెలుగు వారు తరవాదులనుకొని నను వీరు కోట్లఫీజులమూలముగా వ్యయముచేసి నది 26 లక్షలకు పైబడుచున్నది కోట్లలలోతక్కువపడిన స్థాంపులకై కట్టినయపదాధములు మున్నుగాగలవి తెలుగుజిల్లాలలో రు. 25,711-7-0 లును కలెక్టరు లాదిగాగలవారు వహించేసిన. మొత్తము రు. 9,858-14-7 లు గను కస్పించుచున్నవి. వీనికి మద్రాసుజిల్లాలోని మూడవంతు చేర్చుమేల మరియొక యెదువేలు - రమారమి హెచ్చుగరు. రాజధాని యంతటితో బోల్చిచూచిన యెడల తెలుగువారు తక్కువగా కోట్లలకెక్కినట్లు తెలుగు నిజమేయెనను సవత్సరమునకు 26 లక్షలు వట్టి స్థాంపులకే వ్యయమగుట మన సుకణములకు మాత్రమెన్నటికిని నిదర్శనము కాజాలదు. అన్ని విషయములందువలె నాంద్రదేశమున కోట్లఫీజుస్థాంపుల నువయోగించు విషయమున ను కృష్ణాగోదావరి గుంటూరులు ప్రభుమద్విత్తియై తృతీయస్థానముల నాక్రమించినవి. బళ్లారిజిల్లా కడపటిస్థానము నాక్రమించినది. దీనిని ప్రశంసనీయమందమా! మన తెలుగుమండలములలో స్థాంపుల విషయమున పదుమొగ్గురు విచారణకు తేబడిరి. ఐదుగురు శిక్షనందిరి. ఎనమండుగురు రాజీనామాపి చేయబడిరి. ఈఎనమండుగురును విశాఖపట్టణము జిల్లావారగుట గమనింపదగినది. ఇతరజిల్లాలలోశిక్ష తప్పలేదనుట సిద్ధమగుచుండ విశాఖపట్టణమున నీ విధపు సామ్యముగ తీర్మానము కావచ్చుట సంభవము.

విరోధా మహా సంగ్రామము

చార్వాకర్షణి వారి స్వాధీనమగుట

రమ్యా వారికి శౌర్య మతి శయించుట.

పరానువైమాణికల సాహసకమగువాడి.

తురుష్కుల యుద్ధనౌకముంచబడుట.

శత్రువుల : మామలు ఇంగ్లాండును నమ్ముట.

ఇంగ్లండు

సర్ రాబర్టు బోల్డెన్ గారి యువనాసము.

లండను ఆగస్టు 10:—(బ్రిష్టుల్ ఫ్రెస్) స్వాతంత్ర్యమున బడయుచో సర్ రాబర్టు బోల్డెన్ గారిట్లు చెప్పెను:—(ఫ్రాన్సు నందును, దార్ద్రానెలీను:ందును తమ సోదరులతో నూడి యధి నేతలునుండి వచ్చిన సైనికులు పోరుచున్నారు. ఇందువలన సామ్రాజ్యమునందలి యొకమత్యువభివృద్ధి కలదును బోల్డెన్ ను బ్రిటీషువారు గలసి పోగువెట్టుకొని కాలా విజయమునొందిరి. ఇదియెంతయు క్లాసునీయును, ఈసంగ్రామముందు మనకు విజయము కలుగుననకును మనము పోరాడ : శత్రువులను మను దృఢమృత్యుకముతో నేన కడదాకబోవును. స్వాతంత్ర్యము కొనుగొను సామ్రాజ్యముకొరకును కడదానాన తమ శక్తినితెలిపి ధారవోయుచును.

జులై నెలలోని వర్తకము.

జులై నెలలో దిగుమతులు పా 16171688 నిలవ గలవి హెచ్చింది. ఎగుమతులు పా 9688869 నిలవ గలవి తగిగెను.

కెయిజరుగారి పియానోను వాయింతునామె.

లండను ఆగస్టు 10:— కెయిజరుగారి గృహమున పియానోవాయింతు:ట్టి మేడంజోనధాయనామెను లండను లో : రెన్లుచేసి బంపివేసిరి.

రయిల్వే టిక్కెట్లు.

లండను ఆగస్టు 10:— పత్రికాశాసనము గ్రంథము లనమోదు శాసనముల ప్రకారము రయిల్వే టిక్కెట్లుపై ఆచ్యుతము వానిపేరును, ఆచ్యుతము ఉండితీరవలయును అను ఆశమున బొంబాయిలోరెవెన్యూవారు గత శతకాలమున తమ ఆలోచనమునకు తీసుకొని వచ్చిరి ఈసంగ్రహము విమర్శింపబడెను. పత్రికాశాసనము గ్రంథముల నమోదుశాసనమును రయిల్వేటిక్కెట్లు గమనించుటలేదు. వీటిని ఆశాసనముల ఆధికారమునుండి తప్పించుట తీర్మానింపబడింది.

ఒక అంగ్లయుద్ధనౌక మునిగిపోవుట.

లండను ఆగస్టు 10:—ఉత్తరసముద్రమున లింక్స్ అను ఆ గ్లయుద్ధనౌక నిన్ను మందుగనికెగిరితినినిగిపోయింది. 4 నిరుద్యోగులును 22 సైనికులును కాపాడబడిరి.

క్రీయుల వాదనమోహన మాళివీయగారు

బ్రిటీషుల నేదియో యొకపేరా అచ్చటి గాకి ఆశ్చర్యనీయుముగా కన్పించినది. త్రిక్షేత్ర జామీనియ్యనా సినదని యువనారు. దానికి జవాబిచ్చుచు మాళి అట్టి ప్రచురణమునకు తాము చింతించనియు కాని జామీనడుగుట న్యాయంబలేదనియు జామీనే సిద్ధమయ్యెననియు గాయగలసినవచ్చుననియు వాసికొని మాళివీయగారు ఇండియా శాసనసభలో

గలు. ప్రసిద్ధసామ్రాజ్యభక్తులు. అట్టివారికి స్థానిక ప్రభుత్వముగారు, దేశభావలలో పత్రికా నిర్వహణమునకుగల వేయిన్ని నూటపది కష్టముల నాలలోంచి సామాన్యముగా మితుల సతిక్రమింపక పాటుపడు దేశభావపత్రిక లీసాద్విసమయమున ప్రభుత్వమువారికిని ప్రజకును చేయుచుండు షేముకంతుగు నేరను మనసున నిడికొని న్యాయము కలిగింతురుగాక యని నమ్మవలసియున్నాము.

శాస్త్రీపాపనము-జర్మనీవారి ప్రయత్నము

లండను ఆగస్టు 10:—శాస్త్రీపాపన మొదలుపెట్టిన జర్మనీవారు వార్తాపత్రికలందు వ్రాసిన మొదటిది:ట్లు గనబడుచున్నది. ఈయద్ధమునకు గర్ ఎడ్వర్డు (నే కానిభూతుడని నిలదించి, బ్రిటీషువారికి : ప్లమెన్సువగ గలిగెనాయు (వా గ్రంథమున గాని పచ్చిమరంమున గాని దృఢవిజయముగలగుట దుర్లభముగ నుండుటచేతను ఒకబాటివాకి: మదియొక బాటి వారికిగల పరస్పరయమునకు కిగ్గున్నదనుటకు లక్షణములు పోవుచుండుటచేతను బ్రిటీషువరము పోతుముత్తరు దానివలంబించుకొని నమ్ముచున్నాము. అనివ్రాసిన వ్యాసములు రాటన్డాపేరు రాటనపత్రికయందు ముద్రింపబడింది. ఈ వ్యాసము రాజ్యోత్సవముగద్దండి వచ్చినవని పత్రికాధికారులు దెబ్బచున్నాను.

ప్రాశ్న.

సర్ జాను ప్రాచిగారి ప్రకటనము.

లండను ఆగస్టు 9:— ఈవెజువద్ద ఇరువీకుల లోను ఫిరంగులు (వెట్టుబడి:వి. ఏ.పిలు 1 వ తేదీనుండియు మా కనుకూలము కలిగినది. ఇటీవల శత్రువులు హూబ్లా వాక్రమించిన మా కందముల నన్నిటిని మరల స్వాధీనము చేసుకొనటకు మేము నేడు వారిని దలపడితిమి. మావ ఎడమ తప్పనివన్న పరానువారు మావతోద్వేషిరి. ఆప్రాము లన్నియు మరలమాస్వాధీనమైనవి. మేము హూబ్లా ఉత్తరపచ్చిమదిశలకుండు మారునకు కందకములనుమార్చి 12:00గజముల వాక్రమించుకొంటిమి ఈసరితనున మేము లాగిమార్కుగద్ద మేముకజ్జుల రైలుబండిపైగుండ్రకు వేసి వానిని:ట్లుచూదనుండి తొలగిద్రోసి రైలులో:ట్లుల తగులబెట్టితిమి. యగ్గున వైనికోవో:ట్లుల 12:4 గురు సైనికులను 2 మ:ఫిరంగులను మేము పట్టుకొంటిమి.

లండను ఆగస్టు 9:— హూబువద్ద వాక్రమింపబడిన స్థానములు బలపరుపబడినవి శత్రువులను నునాయాసముగ తరిమితిమి. పిమ్మట ఫిరంగుల యుద్ధము తీవ్రముగ జరిగినది. ఆకారణమున ఇరువారుగలవారికిందకములను నివాసయోగ్యములు కాకుండపోయినవి. కాన నరు వీకుల వారును కందకములన విమలమనినవచ్చినది.

పరానువారి ప్రకటనము.

లండను ఆగస్టు 10:—వారసు- ఇటుల ప్రకటించబడింది:— నేను విశేష మేమియునలేదు అనేకకోట్ల ఫిరంగుల యుద్ధము జరిగినది. సారేబ్రక్కలోని రైల్వేస్టేషను మీదను యంత్రకాలమీదను బాంబులకు వేయబడినాయిలు 825 అక్వీషకములగునిమా:ములుయొక్కొన్నియును నేడుదయము:బులుబడినవి కాని వాతావరణము ప్రతిహేలముగా నుండెను. పొగమందు ఆసరించియుండెను. ఆకసమున మబ్బు గ్రమ్మియుండెను. ఇట్లున్ననుగా:23:మామములగమ్యస్థానమున చేరి 164బాంబులను కదిలించి. వీరి కిగ్గుంతరము కలిగింపవచ్చిన చిన్న విమానముల నన్నేషక విమానములు తలమివేసి:ని. బాంబులవేయబడిన లక్ష్యములనుండి పొగయును మంటయును స్థభాకృతిని వెలువడెను.

వారసు ఆగస్టు 10:— ఆగ్లోనుగోను సౌచెబలోను లోరై నలలోను పోరు జరుగుచున్నది. జర్మనుల మట్టుదులన్నియును సులభముగ నివారింపబడినవి. జర్మనులు బోయసు లీవేట్లపై తీవ్రముగ ఫిరంగులను కాల్చి పిమ్మట మట్టిచిరి. కాని మేము వారిపై నెడతెగకుండ గుండ్రకు బంపి వెంటనే నిలువరించితిమి. రాత్రి మరల వారుపివ వాయుగోళములను ప్రయోగించుదు తలపడిరి. పరానువారు ఫిరంగులను కాల్చి మరల పారవోలిరి.

రుష్యా

కోస్టోవర్గమువద్ద యుద్ధము.

జర్మనీవారు వెలుకకు నొట్టుబడుట.

లండను ఆగస్టు 10:— వెట్టోగ్రాడు. శనివారము వాటి రాత్రి కోస్టోవర్గముపై శత్రువులు మరల బడసాగిరి. అనివారును వాడంతయు వివిధ రకముల ఫిరంగులకు (బ్రయోగించిరి. ముందు వారిపైని శత్రువు లతితరంగుల బిరి. ఆని వారునువాటి గాటి) వారు కోస్టోవర్గ పడమటిభాగము నున వైబడిరి. కాని వారికి విశేషమట్లును గలిగించి యెల్లెడలను నకుకు నొట్టితిమి. శత్రువుల ఫిరంగి బ్రయోగమునకు (బ్రతికారముగ మనమును ఫిరంగుల బ్రయోగించితిమి. స్వేవానిమేకో వెలుల మధ్యభాగమునందు రుష్యావారు ఫిరంగి:ట్లు వైపున శత్రువుల కొట్టిడిగలుగజేసిరి. విల్హామారున కిశాన్యమున నున్న జర్మనీవారి సైన్యమునందలి పురోగమ సైంకుల ననేక గా) మములనుండి వెడ:గొట్టితిమి. శత్రువుల కెక్కువ నష్టమును గలిగించి వైచలను బట్టితిమి. వారు:ని వె:బడిభాగమున ముఖ్యముగా లోంబా ప్రాంతమును లోంబానుండి ఆస్ట్రోవబోవుబాటకు త్తక ప్రదేశమును ప్రత్యేక లోరాలములు జుగెను. అని ప్రకటించబడెను.

చార్వా శత్రుపరమగుట

ఫలితము.

లండను ఆగస్టు 9:—ఇదివరలో కొరతమునాకిరి రుష్యాశేత్ర ప్రజలకును పరమమైతి కలుగుబడుండి యడ్డుతులన్నియు వాగు శత్రుస్వాధీనమగుటచే ది:వి. తమ కొరతల దీర్చకొని శత్రువుల వోర్పు బుద్ధులకై రుష్యా ప్రాన్యము మనకేమిని యున్నవారు. సహిత మిప్పుడు దృఢనిశ్చయమై యూనుకొనుచున్నాను. రుష్యా రాజ్యాంగ కాన్య నిర్వాహకుల కద్దముండి వచ్చిన బాబులవలన దెలియుచున్నదని షిల్లాగారు డెయిలీ టెలిగ్రాఫు పత్రికకు వార్తనంపిరి.

చార్వా విశ్వవిద్యాలయ పుస్తక భాండాగారము.

లండను ఆగస్టు 10:— వెట్టోగ్రాడు-శత్రువులకు జిక్కుకుండ చార్వా విశ్వవిద్యాలయమునందలి పుస్తక భాండాగారమును దీసికొనిపోవ వలకుగానయ్యెను.

చార్వాపై ఫిరంగుల బ్రయోగించుట

యన్యతము.

లూహోరు ఆగస్టు 10:—సి. మి. గెట్టు లండనువిశేషిరి నిన్నటిదినమున నిట్లు తు:రిం:కెను. గవ్యావారు చార్వా మీద ఫిరంగుల బ్రయోగి పురున్నారని జర్మనీవారు ప్రకటించిరి ఇది యుద్ధము వెట్టోగ్రాడునందు ప్రకటించబడెను.

టర్కీ

తురుష్కుల యుద్ధపురోక మునుగుట.

లండను ఆగస్టు 9:— అంట్లూం-వాష్టోనాకును తురుష్కులు యుద్ధపురోక శత్రువుల కుంతగ్గామి కుంకటి ముంచివేసెను. వానివలలో చాలమంది నురక్షితముగనున్నాను ఈ యుద్ధపురోక స్వప్తుగుట సంతాపకరము. అనితురుష్కులు ప్రకటించిరి.

ఆఫ్రికా

కామరూన్ నగర్ యుద్ధము.

లండను ఆగస్టు 10 పారిసు-ఇచట నిలుల ప్రకటించబడినది. కామరూన్ నగర్ దక్షిణమును తూర్పును మామ విజయము కలుగుచున్నది 1911 లో జర్మనువారి కియ్యబడిన కాంగో:ంతకు త్వరలో మేము మరల వాక్రమించుకొను గలుగుదుము. జర్మనులుగా దీని విడిచిపోయిరి. వారిని చుట్టుముట్టుటకు ప్రయత్నిములు జరుగుచున్నవి.

దక్షిణాఫ్రికా

ఆఫ్రికాలో తుపాకులు నొంతును.

లండను ఆగస్టు 10:—దక్షిణాఫ్రికా:నిగలపడు పోడు వెట్టు ఆఫ్రికాలో 27000 తుపాకులు వొంతునయ్యెను. ఈతుపాకులు ఇక కొన్నివారములకు యుద్ధము పోషకునిగా వచ్చి టికి దేవిడినదియు ముక్కుపై:వా:యొ:ము: వొంతున్నదని టయుముస్పత్రిక ప్రకటించుచున్నది.

లానూరు ఆగస్టు 10:—9 వ తేదీని రావడిపండితా
ప్రత్యక్షుడు లాలాజీవి దయాల్ అనునవని గృహమును పోరీ
మవారు కోధించిరి. కాని ఇతఁడు నేరముడు అని యబ్బుచేయు

ఋషువులేవియు దొరకలేదు. భారతమాతవిషయమైనా ప్రాణమునైన కోలుపోవుటకు సిద్ధుడనై యుంటినిగిలాలు తనన్నీ హితున కొకయు త్రవముగా వ్రాసెను. ఈ పుత్రుడు పోలీసువారికి దొంగకాదు. లాల్ దక్షిణాఫ్రికానుండి ఆరుమాసములక్రిందట వచ్చెను. ఇతనిని అరెస్టుచేసిరి

ధిల్ల భారతీయ భాషల నైపుణ్యములు.

లాహోరు ఆగస్టు 10:— ధిల్లీలోనున్న భారతీయ భాషలను ఎత్తినవారికి పాఠశాలపై యున్నవారు లాహోరు ప్రత్యేకలన్నియు లిఖించారను కలెక్షనరుని. ధిల్లీలో ఐదు లక్షల డిగ్రీ కారులకు హైందవు తెలియదు. ఇటువంటి వానిని పరతంత్రతెలుగులకు గూర్చుబుల్డెన్ ప్రత్యేకమును, బ్రిట్యూను ప్రత్యేకమును తీర్చుకు విద్యలను వ్రాసినది.

ఆర్యముగనెక్కిన పత్రికా కార్యాలయము

లాహోరు ఆగస్టు 11:— సోమవారమున ఆర్యముగనెక్కిన పత్రికా కార్యాలయమును పోలీసువారు ముట్టడించిరి. ఈసంగతి యిదివరకే తెలియజేయబడినది. సాక్షులకలమున పత్రికాసంపాదకుడు, మేనేజరు గారినికచ్చేసిరి. అచ్చట వీరి 500 రూపాయలకు చెరి 500 రూపాయలకు బావినుయచ్చి, చెరి 500 రూపాయలకు దస్తావేజుల వ్రాయమనిరి. వీరిలో ఒకరికొరకు చెరి 500 రూపాయలకు బావినుదానినిగనగిరించెడి.

హిందీ కాన్ఫరెన్సు.

లాహోరు ఆగస్టు 10:— లాహోరులో జరుపబడు హిందీ కాన్ఫరెన్సు విషయమై, ఈరోజున ఒక సమావేశము జరిగినది. రావుబహద్దరు మరళభక్త గారధ్యక్షులుగనండిరి. కాన్ఫరెన్సు కొరకు ఏర్పాటులు చేయించబడినది. ఆహ్వాన సంఘ విషయమైన ఏర్పాటులు గూడ ఆలోచింపబడినవి. ఈ కార్యముల నెరవేర్చుటకు పండిత బాతుకు దత్తగారిని సమకమిటి కార్యనిర్వాహకులుగా నియమించిరి.

ధిల్ల

హాండర్లు క్షేత్ర నిలువబడుట.
లాహోరు ఆగస్టు 10:— ధిల్లీలో ప్రకటింపబడుచున్న చువాన్సు దల్లీ గారి హాండర్లు ప్రత్యేక పత్రమున ప్రస్తుత మాపిజేయబడినది

సంయుక్త పరగణాలు
అభ్యుదయపత్రిక.

అలహాబాదు ఆగస్టు 1:— అభ్యుదయ పత్రికాధికారులకు మదన్ మోహన్ మాలవ్యగారి కొంత సొమ్ముధరాకతు సంప్రమని రక్షింపు ప్రభుత్వమువారు ఆజ్ఞ చేసిరి. దొరతనము వారు ఆటంకములు చేసినవాక్యము అభ్యుదయపత్రిక ప్రకటింపబడినందులకు తామెంతయు చింతిలుచుంటిమియు, గాని ఆవాక్యము విషయమై దొరతనమువారుపొందిన అభిప్రాయము పోపాటులు అలహాబాదు దొరతన వారాసగిన అర్థము సరిగన మార్గము దొరతనమువారి కొక ఆవాక్యములను యంతయులు తమ స్వంత లెగామండిన ఆఫీకాదేశీయ నైపులమును ఆఫీకాదేశీయ నైపులస్థితియ, యీ భేదములకు లెకు నుండిన యుగ ఒరియును ప్రత్యేక వ్రాయబడి ఆంగ్లసామ్రాజ్యవాని యుగ విరోధాదేశీయము. ఈ వాక్యము అభ్యుదయ పత్రికాసంకవాక్యమును పోయెదయమాలవ్యగారు ప్రస్తుతముగ్ధ మింతిలోనుగిలులులేదు. ములలోనున్న ఆఫీకాదేశీయనైపుల ఆంగ్లనైపులలోనున్న వారికంటె పెక్కుడగు ఘోషావాసములలో పుచ్చేయుచుండిరి. ఈ విషయమును దీని కారణమును గోల్లొక్కొక్క ప్రత్యేక ప్రతినిధులను, దీనికి పత్రికారము చేయవచ్చును. ఈ నైపులముల దొరతనమువారికి నివేరించినయెడల మిగుల ప్రయోజనముగనగును అభ్యుదయ పత్రికాధిపతికితెలిసింది. అందుచే గోల్లొక్కొక్క ప్రత్యేకవాక్యములను తీర్చుచేసికాదు రికలేడి అభ్యుదయపత్రికా పత్రికా సంపాదకుడు ప్రయంించెను. ఈ భాషాంతరణముల ప్రాచీన నైపుల

లో నుండిన ఆఫీకాదేశీయనైపులస్థితియే పోల్చబడెను. గోల్లొక్కొక్క ప్రత్యేక ఆఫీకాదేశీయనైపులస్థితియే అభ్యుదయపత్రికాధిపతి తన భాషాంతరణమున వ్రాసెను. గోల్లొక్కొక్క ప్రత్యేక ఆంగ్లనైపులలోనున్న ఆఫీకాదేశీయనైపులము ప్రాచీననైపులములలోనున్న ఆఫీకాదేశీయనైపులము సరిపోవునుగాని భారతీయనైపుల విషయమునే ఎత్తుకొనలేదు. పోరవాటున ఈవాక్యము భారతీయనైపులకే చెందునని ఆసక్తిపెను, భారతీయనైపుల తండ్రిమండ్రుల నభివృద్ధి చేయుట ఆవశ్యకమనియు, మామూలువిధానమున భారతీయలను దొరతనము వారు పాలించుచున్నందు ఈ రెండవములు దొరతనమువారికి తెలియజేయుటయే ఆవాక్యముయొక్క ఉద్దేశమై యున్నది. రెండవదాని వాచరించుటవలన భారతీయనైపులను దేశభక్తివాని రాజభక్తిచే గప్పబడి, వానిని తనవన్న ప్రాంతవాసులనుగిటికపయోగించుటకు ప్రేరేపించును. ఇట్టిసంగతిలో అభ్యుదయపత్రికలో ప్రయంించబడిన వాక్యముపట్ల భారతీయ నైపులకు దొరతనమువారియెడల నుండుకొన్న భక్తిని తొలగియనో, ఎట్లు భారతీయలకు ఆంగ్ల దొరతనమున అసంతృప్తిని కలిగించునో తెలిసికొనుటవారు సాధ్యముకావచ్చును. అభ్యుదయపత్రికనమ్మచేసిన కార్యస్థానము ఇరవయ్యలకు చెండు మాసప్రత్యేకము ప్రయంపించుండెను. అందుచే మద్రాసులను ధరావతు నుంచుచుని కొరట ఆవాక్యము ఈమాసప్రత్యేకము గూడ ఇప్పుడు ఆపిజేయబడినది. ప్రెసంగతులపట్టి వానలన సమగ్రముగ పుష్కలముగ రాష్ట్రీయదొరతనమువారి అమృతమును సాక్షుధరావతు సుంకలమునను నది ఆవాక్యముని తెలియజేసికొనుటకు వాకొరము విచారముగ నున్నది. నేనట్లుచేయుట వాధారాళ ప్రవర్తనమునకు విరుద్ధమగును. అమృతాసమునలన, వా అమృతమును మూసివేసి సాధ్యమైనంతత్వరతో దాని నమృతమునకు ఇతర ఆధారమేమియు వాకు కనుపకుటలేదు. యంగ్లవారమునుండియు అభ్యుదయ మద్రాసులను మూయుంటిమి కల్లామీజ్యోతిలు గారికి తెలియజేయ బోవుచున్నాను.

సంయుక్త పరగణాలలో దొరతనమువారి
కొలలయములు.

కాన్పూరు ఆగస్టు 10:— సంయుక్త పరగణాలలోని దొరతనమువారి కొలలయములు ప్రత్యేకవారమున 12 గంటలకు మూయుడినవో బ్యాంకులకును వ్యాపారులకును చాల ఇబ్బందికలుగును అని సంయుక్త పరగణాల వర్తక సంఘమువారు దొరతనమువారికి విన్నవించిరి. వాణిజ్యకాళా కార్యదర్శియును లవీగాను కలకత్తా నుండి సిమ్లాకు వెళ్లుచు నీ వారిని వెళ్లిరి. కలకత్తాలో ఆయనకు 500 విలియన్ల గాని గోనె సంచల మరల సుఖమువారిసభకు వెళ్లి యుండిరి. ఈ సందర్భమున నేదోయొకటి స్థిరపనుని తెలియుచున్నది.

సిమ్లా

వర్తకుల గురుతుల శాసనము.
ఈ శాసనమును గూర్చి వెనుక బంగారావర్తక సంఘము వారు కొన్ని విశ్లేషణలు చేసిరి. విరోధ సంఘము నేర్పబడిరి. బంగారావర్తకమును మూడించిన సవరణలను వీరు చర్చించిరి. (1) సవరణలు ఆంగ్ల దేశమున చేయబడినవి వ్రాయుట అయిచ్చికవిధిగా నుండలేదు. ఆంగ్లేయ దేశములలో చేయబడిన సవరణల విషయమున నవి విదేశమున చేయబడినవియును రెండుగాడదు. (2) ఆంగ్ల దేశమున చేయబడు సవరణల కాంగ్ల దేశమున చేయబడినవి ప్రకటింపు విషయ మైచ్చికముగా నుండలేదు. ఆంగ్లేయ దేశములలో చేయబడిన వారికి “ఆంగ్ల దేశములలో చేయబడలేదు” విదేశములలో చేయబడినవి, అని మాత్రమే యుండలేదుగాని దేశ వివరణయుండగూడదు. అని బర్మా సంఘము వారు నూచించిన సవరణలకు కలకత్తా సంఘమువారు కలకత్తాలో ఇతర సంఘముల వారితోగూడ వాగ్వివాది చర్చించిరి. కాని ఏకాభిప్రాయము వెనుకటిలేనది కలగలేదు. కాని దీనివల్ల వ్యాపారుల పుచ్చు రికల కంగీకరించిరి (విదేశములలో చేయబడిన సవరణలకు నాలుగు నెల ఇయ్యటము) అని వేసివనో “నాలు” అనునతరములను నులభముగా చేపివేయవచ్చును గాన అటులేయు “మేకు అలాడు” అనేయుట ముందరి కొందరు నూచించిరి. 1915 వ సంవత్సరమున ఇండియా దొరతనమువారిపట్టి నూచిననే చేసి యుండిరి. కాని వారప్రతివ్విక నూచనను మాత్రము చేసి యుండలేదు. 10 సంవత్సరముల

క్రితములేనే ఇప్పుడుగూడ సంఘమువారింతుల కంగీకరించిరి. దీనిని ఇండియా దొరతనము వారు గాలోచించి ప్రస్తుతము కల్పించు కొనకుంటును నిశ్చయించిరి. ఈ శాసనము ఆంగ్ల దేశ శాసనము నుండికొను వారికనవ్యము కలుగకుండుటకే యుద్దేశంప బడినదిగాని మారుతరములనా లాభముకొరకు టడ్డెసింపబడలేదు.

రాజ ప్రతినిధి గారికి యుద్ధవిషయక తంతివార్త.

సిమ్లా ఆగస్టు 10:— ఇండియా మంత్రిగారు రాజ ప్రతినిధి గారికిట్లు తంతివార్తనుపిరి. 9 వ ఆగస్టు.

రికారంగమున యుద్ధము.
వార్తామండలములలో వెనుకపోవుచున్న నెల్లెడలను రవ్య నులు విదవక పోయిచున్నాను. డివ్వా, ఎకాన్, ఎయాలకు మధ్య ప్రదేశముననుండి కేతువుల వర్షగట్టిరి. ఈ ప్రదేశము రికారు దక్షిణమున 20 మైళ్లదూరమున నున్నది యుద్ధములో విశేషమైనమాన్యు కలుగుటలేదు. పోలీస్ నెల తొమ్మన నన్ను కొడలలో, 6 వ తేదీని కోల్పోకొట్టుకొట్టు సేమన్ ఎడమ గట్టుపై నున్న మొదటి పంక్తి స్థానమున కొకాని కేతువు లేదనింది. గాని దీని 1-6 తేదీని మరల నెరున్నలేదు. ఉపాధికోకర్త కేతువులు కొట్టినానుల నెదిరించిరి. తీరముగ ఫిరంగుల గాల్గిరి. విషవాయువుల విడిచి వెట్టిరి. దాకొత్తరపు గట్టున సాన్నియును సమీపమున నుండిన స్థానముల జర్మనీవారు పట్టుకొనిగిరి. రవ్య నులు వారిని తరువాత ఆ ప్రదేశముల నుండి వెడలగట్టిరి. గాని జర్మనీవారు వాటిని మరల స్వాధీనముచేసికొనుటకు మధ్యమున 7 వ తేదీని ఎదిరింపలేదు. 6 తేదీని వారణాసిమున తీరమైనపోయ నడచెను. అందువలన ఆస్ట్రే నుండికొత్త కొడ్డునెరి కొంతవరకు ముందుకు జర్మనీవారు పోగిరిగిరి. వాన్ జెన్ గానూడ మిక్కిలి తీరతర్రోజ్యోల వాకిరి. గాని ఓడింపబడిరి.

ఇటలీరంగము.
ఇచ్చట వింతలేమియు లేనట్లు కావచ్చుచున్నది. కాశ్మీరు కేతువులు ఎదిరించి ఇటలీవారు వారలనోడించిరి. ఒక చోటనండి ఒకచోటునకు మార్పుటకు వీరిన యుద్ధ తీగల దడలకు ఇటలీవారు నేకావంతుల యెదుటవెట్టుటకు ఆస్ట్రేయావారు యత్నించిరి

జనన మరణములు

సింలా ఆగస్టు 10:— కొన్ని స్థలములలో జననమరణల నెట్లు కనుచున్నాలో ఆరు సంకమును దుగ్ధావుచేయుటకు దొరతనమువారి కొలించియుండిరి. గాని ప్రస్తుతము మట్టుకు ఈ యత్నముకు ఆపివేసిరి. లక్నోలో జరిగిన అభిలభాత పారిశుధ్య మహా సభలో జనన మరణముల లెక్కలు చర్చాకమై యుండెను

కొలంబా

రాజద్రోహమునకు ద్వీపాంతర వాసగిత్తు.

కలకత్తా ఆగస్టు 10:— కొలంబాలో కొద్ది వర్తక సంఘమునకు కొంత యజమాన్యముగలవాడును మహాధనుడును వాద్ధుతమునకుచేరిన సింగారి బాటియునుకు అరు ఎడ్మండు మూలంబెనని నయి కొధికారులు విచారణ చేసి ఆతని కి యావర్తక ద్వీపాంతర వాసగిత్తు ఒధించిరి. ఈతనికుయున వానిండుకే వచ్చుచున్న సింగారమునకు నెల్లిరి ఇటీవల కలకత్తాలో పోలీసువారెవని గుర్తును సోదామాదికో ఆ ఆగారి ధగ్ధుపాలన కెత్తు సోదరుడు.

లక్నో పట్టణస్థితి

లక్నో ఆగస్టు 10:— లక్నో పట్టణమునందలి యికి కాలవలయందలి నీటివరకు యు ఒక ప్రదేశమునకు పోయెట్లు చేసి ఆచట నేర్వయుచే యుబకురకృయింపబడినది. ఈ నేరీ కర్మ వనానుకూలనాన పరిశీలించుచు, దిన్న ప్రదేశమునండిన శేషముగ గడ్డిపండింపవచ్చును. గడ్డిని చిత్తకర్తలకు ప్రకయించియెడల పాలు అధికమగును. ఇప్పుడు పట్టణములో అమృతముండిన పాలు మిక్కిలి పొడుగనున్నది. కాన్పువిధానమున నడిపింప బడుచుండిన గడ్డికాలలను ప్రత్యేకపు చిత్తకర్తలను ఏర్పాటు చేయవచ్చును. కాన్పుధాన్యముల పండింపుట మరల నారంభింప బడినది. ప్రతిచేయవచ్చును నకాలమునపడలేదు. గతసంవత్సరమునకంటె యీ సంవత్సరము ప్రత్యేకించు ప్రదేశము లెక్కినది. నీటికాన్పులు ఆధారముగ నెట్లుచేయబడిన ప్రతి చేయ గతసంవత్సరము ప్రతి వర్షసామును రికారును 1/3 వంతు ఉండును. నన్నును పడవపోవుటచే ప్రత్తి విశేషముగ జల్లలేదు. కాన్పుధాన్యముగ రుపయోగించి స్థలము మూయుకంటె విశేషము లెక్కి యుండదు మొక్కిలొన్నిలు విశేషముగ నాటి. అందుచే మూయుకంటె అధికము పండుకు.

THE GREAT WAR.

Fall of Warsaw: Russian Spirit Aroused.

DARING FRENCH AERIAL RAID.

A Turkish Battleship Sunk.

ENEMY AIRSHIPS ON ENGLISH COAST.

[Reuter's Agency.]

GREAT BRITAIN

A British Destroyer Strikes a Mine.

LONDON, August 10
The Admiralty announces that the destroyer 'Lynx' struck a mine in the North Sea yesterday and sank. Four officers and twenty two men were saved.

Sir John French's Report.

LONDON, August 9
The Bulletin from Field Marshal French says—The gains at Hooze were consolidated. The German attack was easily repulsed. After that there was a violent artillery engagement the result of which was that all the trenches southward of Hooze both British and German became untenable necessitating slight withdrawals making no material difference to positions.

Hostile Airships on English Coast. Some Damage Done.

A Zeppelin Explodes.

LONDON, August 10
The Admiralty announces that a squadron of hostile airships visited the east coast last night from 8-30 till 12-30 in the morning.

Some fires due to incendiary bombs were quickly extinguished and only immaterial damage was done but a man, eight women and four children were killed and four men six women and two children wounded.

One Zeppelin was seriously damaged by gunfire from land defences and when being towed to Ostend in the morning was subjected to continual attacks by aircraft from Dunkirk in the face of heavy German gunfire. The Zeppelin's back was broken and the retreat compartment damaged. It finally exploded. The night was very dark and there was a thick fog in places which rendered flying by the British aeroplanes very difficult. Flight Sub-Lieutenant Lord—One of the pilots engaging the enemy was killed while landing.

The Dominions and the Empire.

Sir Robert Borden's Speech.

LONDON, August 10
Addressing the freedom of Bristol, Sir Robert Borden predicted that the fact that the Dominion contingents were fighting in comradeship in France and the Dominions would tend to greater imperial unity in the future. He paid a warm tribute to the success of Boer and Briton in Southwest Africa and said that he would take back to Canada the expression of a strong determination that the struggle shall not cease till it has been brought to an honourable and triumphant issue. (Loud cheers) The Dominions would give their best in the cause of the Empire and liberty. (Cheers).

Trade Returns for July.

LONDON, August 10
The imports for July show an increase of 16 171 663 sterling in value and exports a decrease of 9,683 869.

Kaiser's Favourite Pianist Arrested

LONDON, August 9
Madame Janotha the Kaiser's favourite pianist has been arrested in London and deported.

Sir J. French's Bulletin.

Lost Trenches Recovered.

LONDON, August 9
The Bulletin from Field Marshal French says—Artillery on both sides has been active at Ypres since August 1st we had advantage. After a successfully bombardment to-day in which the French on our left co-operated effectively we attacked and retook all the trenches at Hooze recently captured by the enemy. We further progressed northward and westward of Hooze extending the front of trenches and captured 1200 yards. During the fighting we shelled and derailed a German train at Langemore setting fire to trucks. We captured three officers 124 men and two machine guns.

FRANCE.

A Paris Bulletin.

Great French Aerial Raid.

PARIS, August, 10
The Communiqué says:—The day has been relatively quiet on the whole front. Artillery actions have occurred at different points. A squadron of thirty-two bomb carrying aeroplanes escorted by scouting machines started in the morning to bombard the station and factory at Sirrebruck. The atmosphere was unfavourable.

The Valleys were shrouded in mist and the sky was cloudy but twenty-eight machines reached their goal and dropped one hundred and sixty four bombs. The escort drove off aviatiks which attempted to bar the way. Numerous columns of smoke and fires were observed above the points bombarded.

A Paris Bulletin.

PARIS, August 10
Fighting continues at Souchez in Argonne and in Lorraine. All German attacks were easily repulsed. The Germans violently bombarded Bois Le Pietre and then attacked, but were immediately stopped by curtains of fire. The enemy made a fresh attack at night supported by bombardment with asphyxiating shells. This was also defeated by the French artillery.

Operation in the Cameroons.

PARIS, August, 10
An Announcement issued here says—The French are operating with great success in Southern and Eastern Cameroons. We shall soon have the whole of Congo ceded to Germany in 1911. The Germans have evacuated Gadi and the progress in enforcing them continues.

RUSSIA.

Enemy's Desperate Attacks.

Repulsed with Enormous Losses

LONDON, August 10.
PETROGRAD—A communique says—The enemy on Saturday night renewed attacks on the fortifications of Kovno and severely bombarded our positions all Sunday with guns of all calibres, including the heaviest. The enemy's attacks against the advanced positions were very desperate. Their assault on the western front of Kovno on Sunday night was everywhere repulsed with enormous losses. Our artillery replied to the bombardment vigorously. The Russians between the Dvina and Niemen pressed the enemy in the direction of Friedrichstadt and dislodged the German advanced guards north-east of Vilkomir from a number of villages, inflicting severe losses and taking a number of prisoners. Isolated actions occurred on Sunday on the left of the Narva, particularly in the direction of the Lomza and north of the Lomza-Ostrow road.

The fall of Warsaw

Its Political effect on Russia

LONDON, August 9
A telegram from Dr Dillon to the 'Daily Telegraph' says that he has received letters from a Russian statesman stating that the fall of Warsaw has permanently destroyed the barriers separating the people from the Government and roused the most torpid elements into the resolution to remedy Russian deficiencies and utterly defeat the enemy.

The Warsaw University Library

Not saved from the Enemy.

LONDON, August 9
PETROGRAD—The magnificent library of Warsaw University could not be removed in time to prevent it from falling into the enemy's hands.

German Reports Contradicted.

LAHORE, August 10
The London correspondent of the 'Civil and Military Gazette' cabled yesterday—The German reports that the Russians are bombarding Warsaw are categorically denied in Petrograd.

TURKEY.

Turkish Battleship Sunk.

By a Submarine.

LONDON, August 9
AMSTERDAM—A Turkish communique says that the Turkish battle 'Barbarossa' has been sunk by an enemy submarine. The greater part of the crew were saved. The communique adds, however, that the loss of the vessel is regrettable.

AFRICA.

South-west Africa

A Find of 27,000 Rifles.

LONDON, August 10.
The 'Times' gives prominence to the information which it has received from an authoritative source that the Union troops discovered in Southwest Africa 27,000 rifles packed in cases which had been landed a few weeks before the outbreak of the war.

TELEGRAMS.

JAPAN.

Chino-Japanese Agreement.

Tsingtao Trade.

LAHORE, August 10
The London correspondent of the 'C. and M. Gazette' cables 'The Daily Telegraph's' Peking correspondent says that a Chino-Japanese agreement for the reopening of the Chinese Customs House at Tsingtao on an ante-war footing, was signed on the 6th August, permitting the resumption of Tsingtao trade.

NORWAY.

Manufacture of Munitions.

For Norwegian Army and Navy.

LAHORE, August 10.
The London correspondent of the 'C. and M. Gazette' cables A Christiania message, dated the 9th instant, says that the Government has appointed a Commission to arrange for the fullest utilisation of the Norwegian factories for the supply of munitions for the army and the fleet.

GERMANY.

German Peace Propaganda Begun.

LONDON, August 10
Apparently the German press campaign with a view to peace has begun. The Dutch 'Rotterdamsche Courant' gives prominence to articles which it says it has received from a diplomatic source. After blaming Sir Edward Grey for war the writer descends on the heavy British losses. He says that neither in the East nor in the West is there any prospect of decisive results and hopes that the British people will listen to the voice of reason in view of the increasing signs that international hatreds are decreasing.

INDIAN TELEGRAMS.

(NEWS BUREAU.)

SIMLA.

War cable to the Viceroy.

SIMLA, August, 9.
The following telegram has been received by the Viceroy from the Secretary of State.

Fighting on the Riga Front

The Russians continue stubbornly to contest each step of their retreat in the Baltic provinces. They have dislodged the enemy from the region between the Dvina, the Ekan and the Aa that is the region about 20 miles south of Riga. Fighting continues without any essential change. On the roads east of Ponevez the enemy attacked the first line position on the left bank of the Niemen of the fortress Kovno on the 6th but these attacks were not renewed on the 7th. The enemy also attacked the fortress positions at Osowec developing an intense fire and launching great clouds of asphyxiating gas. He carried works near Osowec on the north bank of Dvina but was afterwards dislodged and did not renew his attacks on the 7th. On the Narva front the enemy on the 6th after a series of sanguinary encounters succeeded in progressing a little on the road through Ostrow. At Vosges there was an attack of great violence which was repulsed.

The Southern Theatre.

From the Italian front no change of importance is reported. The Italians have repulsed counter-attacks on the Carso plateau. The Austrians attempted to place movable barbed wire entanglements in front of the Italian lines.

Requirements of the Red Cross for the Week

A List of Articles Published.

SIMLA, August 9.
This week's requirements of the St. John Ambulance Red Cross gifts depot are five thousand for making pyjamas and five thousand for East Africa Cigarettes of urgently required, towels, mosquito nets, cases, puggarries, hotchkiss milk, keatings, insect powder, jellies, soaps of all kinds, writing paper, pen books, gramophones and records, fly electric torches, tooth brushes, tooth powder sticks. Consignments should be usual war gifts depot, Waterloo Mansions, 5th consignments can be had on application mentioned address.

The Question of Vital Sta

Enquiry Deferred.

SIMLA
The Government of India had in view and the present Method of collection of vital selected areas. They have now decided to defer enquiry for the time being. The question of vital statistics was a subject of discussion at the All-India Sanitary conference at Lucknow.

Railway Tickets.

Exemption from Registration.

SIMLA, August, 10
Last cold weather the government of Bombay pointed out that under the existing Press and Registration of Books Act, the railway tickets issued to the passengers should bear the imprint of the printer and the press to satisfy this law. This question has been examined and it has been decided to clear the law on the point and secure the formal exemptions of the tickets from the operation of the Press and Registration of Books Act.

TELEGRAMS.

The Work of the Chota-Nagpur German Missionaries.

The Bishop's Appeal.

SIMLA, August 10

The Bishop of Chota Nagpur issued the following appeal - When sometime back the Government of this province determined for political reasons to remove all German missionaries and their families from Chota Nagpur, a step which was determined on before the newspapers' agitation and not in consequence of it. I was asked confidentially whether I would take over charge of their educational and philanthropic work. I suggested that into the districts which were outside the immediate sphere of my own work, two other missions should be approached as having close relations to it. Neither of these however saw their way to render the help that was needed and I therefore agreed to make such arrangements as I could. The extensive nature of the work of the Mission is shown by the following figures: The 308 schools include a High School, 4 Middle English schools, 52 Boarding Schools of which 16 are parsonage schools under the charge of native pastors. Towards the salaries of the teachers the Government has renewed the grant of Rs. 3,000 a month which was given to the Lutheran mission at the out-break of the war. This with the regular grants will, I believe, cover the actual salaries of the teachers but there are expenses connected with the boarding houses which will have to be provided from elsewhere. The Government is concerned only with the educational and philanthropic part of the Mission work. There are 477 workers engaged in the branches of evangelistic and pastoral work and I am most anxious to give them such support as may be possible. It is surely our duty to see that neither of these Indian workers or the people to whom they minister should be allowed to suffer through the rivalries and sins which have involved Europe in war. May I hope that those who have supported this fund during the past months will continue their help under the new conditions which have arisen.

Weather Report.

SIMLA, August 10.

To day's weather message indicates that the Arabian Sea current has given practically no rain except along the Himalayas while the Bay current has been confined to northeast India where some heavy falls have occurred. A few falls have occurred in the west of the United Provinces and Simla Hills. The Principal amounts are - Gorakhpur 1½ inches, Simla and Lucknow 2 inches each.

Monsoon Forecast.

Monsoon forecast for August and September has been issued to-day which shows that high pressure in South America and low pressure over the Indian ocean are favourable to Indian monsoon rainfall. This year the mean pressure in South America during the two months June and July was slightly above the average while over the Indian Ocean the corresponding pressure was slightly defective. Thus the pressure conditions are on the whole favourable. Heavy snowfall in the hills is detrimental to rainfall in India. There has recently been an abnormal and the prolonged winter conditions mentioned in the forecast issued in June last which were probably responsible for the delay in the establishment of the monsoon and its subsequent weakness have now ceased to exert an influence. This factor is not likely to have a prejudicial effect during the remainder of the season. Unsteady winds over the Indian Ocean generally accompany breaks in the monsoon. This year the winds have been much more unsteady than usual and further breaks in the rainfall may be effected.

Summary

(A) Although there may be one or more breaks in the monsoon the total rainfall for August and September is more likely to be above the average than below.
(B) There appears no reason to doubt that Northeast India will share in the improvement.

CALCUTTA.

A Gang of Dacoits Arrested.

CALCUTTA, August 10

A gang of twenty-one men have been arrested by the Burdwan police in connection with four successive dacoities in the district of Burdwan. It is alleged on of made a confession implicating

Irrigation Scheme Completed.

CALCUTTA, August 10

The irrigation scheme which was initiated by the Government in 1907 has now been completed over three hundred square miles completed at a cost of nearly thirty

Centralisation Bill.

CALCUTTA, August 10

The Bengal Legislative Council to be Mr. Boatson Bell will present the report on the Decentralisation Bill. The Bill will be introduced and non-elect the Finance Committee.

Capital Servitude for Treason.

CALCUTTA, August 10

Edmund Hewawitaruna, a wealthy Singuakse Buddhist and part proprietor of the biggest furnishing house in Colombo, has been court martialled and sentenced to penal servitude for life for treason. It was this accused that Mr. Norton went out to Ceylon to defend. He is a brother of Angarika Dharmapala whose house in Calcutta was searched by the police the other day.

The Madden Divorce Suit.

CALCUTTA, August 10

At the High Court to-day Justice Greaves delivered judgment in the suit brought by Charles James Madden, Assistant in L. I. Rippant and Co. for dissolution of

TELEGRAMS.

marriage from his wife Mary Florence Madden on ground of her misconduct with a person unknown. His Lordship found the respondent guilty of misconduct at the Chandernagore hotel and the husband guilty of cruelty towards the respondent. Decree nisi for the dissolution of marriage was granted but the husband was directed to pay to the respondent Rs. 75 a month, which allowance would cease if the wife remarried. In this connection an application was made by Cyril Chilton, Manager of Nestle Anglo-Swiss Milk Co., who was made co-respondent but subsequently whose name was withdrawn, for leave to prosecute the husband for bringing a false case. His Lordship issued a rule on Madden to show cause why he should not be prosecuted.

The Bengal National Fund.

Society to be Registered.

CALCUTTA, August 10

The Committee of Management of the Bengal National Fund is in the course of a reconstruction. It is proposed to get the committee registered under Act XXI of 1860. The income of the Fund will be devoted towards the promotion of industrial education in the country. A new governing body has been formed. It will commence work soon after the society is registered.

THE MERCHANDISE MARKS ACT.

Proposals of the Bengal Chamber.

Decided not to be Carried out.

CALCUTTA, August 10

Last cold Weather the Bengal Chamber of Commerce raised several questions relating to the Merchandise Marks Act. The Committee of the Chamber discussed the amendments revived by the Burma Chamber. They suggested the Act and Rules should be so amended as to provide for (a) optional marking of British goods and no indication whatever of the country of origin of foreign goods or (b) optional marking of British goods, foreign goods being marked "not made in Britain or 'Made abroad'" and to have no indication of the country of origin. The suggestions have been considered by the Committee who consulted the Calcutta Trades Association and the Calcutta Import Trade Association, as in the past opinion is not unanimous, but the majority importers favour the proposal. They consider the making of British goods should be optional and all foreign goods should be marked "Made abroad." They thought it would be preferable to the word "Not made in Britain" some importers being of opinion that the erasure of the word "not" would be a very simple matter. This proposal is substantially in accord with that put forward by the Government of India in 1905. It goes further, however, inasmuch as it provides for the optional marking of British goods. The committee are in agreement with it as they were ten years ago and have commended it to the attention of the Government of India. The question duly came up before the supreme Government and it is understood that they have decided not to proceed with the suggestions for the present. The Indian Act which is on the lines of the English Act is designed mainly to protect the consumer and not the middle man.

The Paresch Nath Hill Case.

Rule Discharged.

CALCUTTA, August 10

At the High Court to-day Justice Chaudhuri disposed of a rule obtained on behalf of the Raja Rina Bahadur Singh of Palgunj's Estate calling on Seth Hookam Chudai and other Digambari Jains to show cause why the suit instituted by the latter in the court of the Subordinate Judge of Hajaribagh should not be transferred to the High Court. The case is known as the Paresch Nath Hill case. In this case the plaintiffs seek to enforce the agreement alleged to be binding on the Raja of Palgunj in connection with the granting of the lease of Paresch Nath Hills forming a part of his estate. The plaintiffs also claimed Rs. 50,000 as damages and alternatively in case the specific performance was not granted a sum of two lakhs as damages. They further prayed for injunction restraining the Raja from granting lease of the Paresch Nath Hill to the Pitambari Jains. His Lordship after hearing both the sides discharged the rule.

EAST BENGAL.

The Pragpore Case.

Judgment Delivered.

KIRINAGAR, August 10

Punctually at quarter past eleven the Commissioners took their seats and delivered judgments in the Pragpore dacoity case. The judgments were not read out. Accused Phani Bhushan Roy Khitish Chandra Sinha and Ashutosh Lahiri were found guilty under Section 307 read with Section 149 and under Section 402 and Section 120 B and sentenced to ten years transportation each. They were found not guilty under Section 305. Accused Gopan was found guilty under section 395 and sentenced to eight years transportation. Accused Narendra Kumar Chakravarty was found not guilty under all the sections and was acquitted and discharged. Regarding Khitish Commissioner Mr. Raha disagreed with the other two Commissioners, he being of opinion that Khitish should have been acquitted.

Industrial Enterprises in Sikkim.

Nice Concessions Granted.

DARJEELING, August 10

To open up industrial enterprise in Sikkim State the Maharaja of Sikkim is understood to have granted a Calcutta firm of Engineer's permission to utilise the waterfalls for generating electricity, to construct wire ropeways within the State to extract timber felled from the forest areas, to extract bamboos for conversion into pulp and to burn limestone for working copper areas.

TELEGRAMS.

PUNJAB.

Munitions Manufacture.

How far Lahore can Assist

LAHORE, August 10

Under the orders of the Deputy Commissioner of Lahore a thorough enquiry is being made at all likely factories, repair shops and every where where machinery of any kind is installed as to whether the plant includes any lathe etcetra and if so specifications of the same are carefully recorded, the object being to find out how far Lahore could assist the Minister of Munitions.

The "Hamdard" Stops Publication.

LAHORE, August 10.

Mr. Mahomed Ali's paper the "Hamdard" published in Delhi has stopped publication for the time being owing to financial difficulties.

Jumping From a Train.

LAHORE, August 10.

A Hindu who was being taken from Lahore to Ludhiana by the police in connection with a case of theft jumped from train and was picked up unconscious. He lies in the Ludhiana hospital in a precarious condition.

A Police Raid.

LAHORE, August 10.

The Police raided the house of Lala Devi Dayal at Rawalpindi on the 9th instant, but it is stated that nothing incriminating was found. It is reported that Devi Dayal wrote a letter to a friend stating he was prepared to sacrifice his status and honor Bharat Chishti into the police hands. The writer had returned from South Africa six months ago. He was placed under arrest.

Raid on the "Arya Musafir" Office

Securities Demanded.

LAHORE, August 10.

In connection with the raid on the office of the Arya Musafir on Sunday already reported, the Editor Mr. Sant Ram, also the Manager Mr. Rajpal attended at the Kotwali and each was ordered to furnish personal security of five hundred rupees together with a bond for like sum. The parties were permitted to be surety for each other.

The Hindi Conference

Arrangements Discussed

LAHORE, August 10

In view of the forthcoming Hindi Conference at Lahore an important meeting has been held at which Mr. Bahadur Murlu Dwar of Ambala presided. Arrangements for the conference were discussed and the formation of the reception committee considered. Parulit Inkar Dutta Vaid was chosen provisional Secretary of the Sub-Committee to carry out these matters.

Closing of the Hindu College.

Want of Public Spirit Condemned

LAHORE, August 10

As the Indian papers of Lahore express sorrow at the prospect of the Hindi Conference, Delhi, being closed and strong comments on the lack of the public spirit shown of the Delhi millionaire Hindus is noticeable in the "Bulletin" and the Tribune.

Viceroy Declines to Interfere.

In Murder Cases

SIMLA, August 11

In connection with the political and murder cases in the Punjab, H. E. the Viceroy has declined to interfere in the capital sentences passed up in Banta Singh and Banta Singh. They will now be executed.

Paper Manufacture in India.

Its Possibilities

BOMBAY, August 11.

The question of finding suitable fibrous materials for the purpose of manufacturing paper-pulp has been engaging the attention of the Government of India for the past 50 years or more and after the outbreak of the War has become more serious. In this connection experiments have been tried on a very large scale with bamboo as material in the Bansda State and the forests of Dings in the British territory adjoining Mr. Dhruva Samanas, consulting paper expert, Bansda State, in the course of his report says that every one who has handled bamboo fibre has agreed as to its suitability for the manufacture of paper pulp. It is also admirably adapted for the purpose of manufacturing paper intended for high-class printing and illustrated work requiring close and even texture and the surface and the minimum of stretch and shrinkage under dampening operation. Last year the Bansda State supplied several tons of bamboo to the paper mills in England. This under the supervision of Mr. Dhruva, was converted into paper. The paper so manufactured was cream wove bond paper which was disposed of in the London market. The question of cost is an important factor and is also discussed at length by Mr. Dhruva who estimates the cost of one ton of bamboo at Bansda at Rs. 10-8-0. The quantity required for one ton of pulp would, we are told, cost Rs. 23-10-0. After estimating for chemicals, coal, labour and other charges we are told that a ton of easy bleached 50 per cent dry bamboo pulp for paper making would cost Rs. 92 a ton. The cost of building machinery and other plants is estimated at Rupees five and a half lakhs. The first market for paper manufactured at Bansda would be Bombay or Calcutta with a strong probability of an export to England and France and also to Japan and China.

TELEGRAMS.

The Nizam and the British Resident Sir A Pinhey proceed to Simla on the 21st returning on the 30th.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1 కి రూ. 3-40

చికెనెంబరు పచ్చికూరము	కల	తులం 1-కి	0-6-0
కుంకుమ పువ్వు	"	"	2-0-0
గోరొజనము	"	"	7-0-0
రసభస్మము	"	"	0-10-0

శిష్యులతాంజనంకిపో 109 ఫెరిరోడ్డు, బొంబాయి.

అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి, అండ్ మదరాసు.

వాతావరణ సితి.

1915 సం॥ ఆగస్టు నెల 11-వ తేది.

ప్రదేశములు.	కడచిన 24 గంటలలో, నీడను ఉష్ణోగ్రత	వర్షపాతము.				
		గ్రామ	గ్రామ	గ్రామ	గ్రామ	గ్రామ
గోపాలపురము	29.682	90.9	81.8	...	19.18	18.34
వాల్తేరు	29.715	92.0	79.8	...	23.95	18.46
కాకినాడ	29.721	94.2	82.1	...	19.64	14.00
బందరు	29.786	96.8	81.7	...	16.70	14.69
గుంటూరు	...	98.0	81.7	...	12.00	...
నెల్లూరు	29.772	93.6	82.4	...	6.88	6.26
మద్రాసు	29.777	96.7	80.2	...	11.41	9.82
కడప	29.787	97.0	79.6	...	4.34	8.09
నాగపట్టణము	29.800	97.4	79.9	...	4.6	7.01
కొలంబా	29.843	85.5	78.3	...	36.81	34.95
తిరువనంతపురము	29.855	84.8	75.5	...	44.91	34.92
కొచ్చిక్	29.869	83.5	75.6	...	22.86	17.80
కల్లికోట	29.853	85.8	76.7	...	86.15	84.62
మంగళూరు	29.872	86.6	76.2	...	14.80	92.20
బొంబాయి	29.794	86.0	80.2	49.97
ప్రొద్దుటూరు
అనంతపురము	...	94.5	74.1	...	8.75	7.26
బళ్లారి	29.801	92.1	78.7	...	18.49	1.27
కర్నూలు	29.817	93.7	75.6	...	8.78	11.82
కడప	29.817	100.2	80.2	...	10.60	11.28
బెంగళూరు	29.830	86.8	65.8	...	16.78	14.88
కొడైకనాడు	22.779	68.2	52.7	...	18.32	21.56
ఉదకమండలము	22.998	65.5	50.2	...	34.97	28.21
కోయంబటూరు	29.849	91.7	71.8	...	9.52	7.54
నెల్లూరు	29.794	95.9	79.2	...	17.78	14.18
నెలము	29.817	93.8	74.8	...	16.49	16.27
తిరునావల్లి	29.799	99.2	78.1	...	8.87	8.88
పురుకోట	29.799	98.8	76.7	...	14.28	11.05
చుధుర	29.789	96.1	77.4	...	8.86	9.60
తిరునల్వేలి	8.87	5.41

మొత్తముగా పరిశ్రమ వాతావరణము హెచ్చినది.

రక్షణ సం॥ గలంబె ఉత్తరమున

వాతావరణము వున్నది. అయితే

మొత్తముగా వున్నది. మనరాజధానిలో దిశల

పెరుగుచున్నది. మొత్తముగా దక్షిణ

వీచుచున్నది. దక్షిణ ప్రాంతము

లనము తగ్గుచున్నది గాని

నామకము. మధ్యమోష్టు కల్పాటక

హెచ్చుగా నున్నది. తేముం బగ్గు

సంతోషము శీతోష్ణస్థితి సాధారణముగ

పుంజువానికంటె ఎక్కువగా నున్నది. పగటి శీతోష్ణస్థితి రా

త్రుల శీతోష్ణస్థితికంటె కొంచెముధికముగా నున్నది. అన్ని

ప్రదేశములందును తేమ సాధారణముగ వుండుదానికంటె

తక్కువగా వున్నది. మబ్బులన్నిచోట్ల నేకరీతి గాతేవు. కొం

ము వానరునిసిట్లు తెలియపరచబడినది. మన రాజధానికి

తూర్పు కొన్నిచోట్ల తుపానులు పట్టుకొని జల్లులు పడు

నట్టియు సూచనలుగలవు.

ఆర్. ఎల్. శోన్సు, వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

న్యాయైకవిషయము.

క్షమాపణ జెప్పకొనినను ఖర్చులు నూనపు

ఇంగ్లాండు కోర్టులలో "కింగ్స్ బెంసి డివిజను" అను న్యాయస్థానములో జోక సచిత్రి విషయము తీర్పుచేయబడినది. ఇంగ్లాండులో మాంసమును నిలువజేసి దుర్వాసలనుండి రహిత పరచి, యామాంసమును విక్రయించునట్టి "లీలింగ్ కంపెనీ" యొక్క టెలియన్సు ది. సంగ్రామరంగమందలి యుద్ధభటులకుమలయు మాంసాహారమునంతయు ఈ కంపెనీయే సరఫరాచేయుచుండెను. ఇట్లుండగా, పోయిన మార్చి నెలలో క్రొయిడను అను వ్యక్తియును యుద్ధరంగమున గాఢపరిచిన్న భటులు వెటరెచ్చి న జర్మను వస్తువులను క్రడర్చించిరి. వానిలోని వైకంపెనీ వారి మాంసపు డబ్బా కూడ నొకటియైందెను. ఇతర జర్మను వస్తువులతో వాడుకదబ్బాకూడ నచటనుండుటచాది "జానబుర్" అను ప్రతీక యొక్క విశేషయొకడు లీలింగ్ కంపెనీ డబ్బాను శత్రువులకు సరఫరా యగుచున్నట్లు గూచించుచువాడెను. ఈ యుద్ధసమయమున శత్రువులకు సామానును సరఫరాచేయుట రాజద్రోహ కార్యము. ఇట్టి నేరమును ఆరోపించుట లీలింగ్ కంపెనీకి నష్ట కారణము కావున, "జానబుర్" ప్రతికాధికారులకు నిజస్థితిని కంపెనీవారు తెలియజేసిరి. యుద్ధరంగమున పోరుచున్న సార్వభౌము ముదునలియుగు తనతల్లికి బహుమాన ద్రావకముగా నాపెట్టెనుబడెను. అయి 1 కలి క్రొయిడను గ్రామస్థురాలు. ప్రదర్శనార్థము యుద్ధభటుల వ్యవహారమున వస్తువుల కూడ బెట్టుచున్న యుద్ధోగికి దీనిగూడ నొసంగెను. అందుచేత నిదియు జర్మను వస్తువులతో జేరియుండుట సంభవమయ్యెను. ఈ పరిస్థితుల దెలుసుకొని జానబుర్ ప్రతికాధికారియు, తన ప్రతికాధికారులను లీలింగ్ కంపెనీ వారికి క్షమాపణము జెప్పకొని, తీతక్షమాపణమును తిరుప్రతీకయందు ముద్రించి ప్రచురపరచి అయినను లీలింగ్ కంపెనీవారు వై ప్రతికాధికారి మిదను, తన ప్రతికాధికారి వారలమిదను ఫిర్యాదుచేసిరి. ఈ సంగతుల నన్నియు విచిన పంచాయితీవారు ముద్రయి ఫిర్యాదిని అపవాదపరచినట్లును, అంతకున ఫిర్యాదినా నష్టమును అభిప్రాయపడి, ఫిర్యాదీకి ఖర్చులు గాక 150 సావరి నులను నష్టపరిహారార్థము ముద్దాయము ఇచ్చుకొననట్లు తీర్పుజేసిరి న్యాయస్థానా సభాధ్యక్షులగు న్యాయశాస్త్రీగాను తీర్పును ఆ ప్రకారము ధృవపరచియుత్తరపు చేసిరి.

In the Court of the Additional District Munsiff at Tenali, Guntur District.

ORIGINAL SUIT NO. 219 OF 1914.

Nannapaneni Raghavayya being minor by next-friend Vadlapudi Nagayya...Plaintiff.

1. Tehali Abraham. 2. Tenali Adam. 3. Tenali Yesu. 4. Do. Jakaraya. 5. Do. Sattama. 6. Do. Anjigadu 7. Do. Ankama alias Suvantha. Defendants 1. to 4. being minors by mother and guardians Sattama...

To. (1). Tenali Anjigadu and (2) Tenali Ankama alias Suvantha. 5th and 7th Defendants here of Iythanagarapadu said to in Rangoon.

Take notice that the above suit has been filed against you by the above named plaintiff for recovery of Rs. 1012-3-0 due on a mortgage dated 2-12-1902 and that the same will be disposed of on the 28th day of September 1915 at 11 O'clock and that unless you appear in this Court on that day in person or by a pleader duly instructed and able to answer all material questions, it will be disposed of in your absence.

P. Rajagopala Achary.
ADDITIONAL DISTRICT MUNSIF.

20-7-1915.

మదరాసు కార్పొరేషన్

సాధారణ సభ.

(10-8-1915)

విన్న సాయం 5-15-15-కుంట్లను కార్పొరేషను మందిరములో సాధారణసభ గావింపబడినది. ఆర్. శేషగోపాలాచార్యులు గారు, కె. పార్థసారథి నాయకులు గారు, శిరబ్దాన సుందరియారు గారు, ఆ న్యాయ అధ్యక్షులు గారు, జేకాచార్యులు గారు, మహమ్మదు ఉస్మాను గారు, అసెంబ్లరు గారు, పార్థసారథి మొదలియారు గారు, సి. పి. రామస్వామి అధ్యక్షులు గారు, ఆదికేశవులు నాయకులు గారు, గురస్వామిచెట్టి గారు, తిరుమల పిళ్ళే గారు, దివానుబహదూరు ఆదివారాచార్యులు గారు, రావు బహదూరు జి. రామానుజముచెట్టి గారు, భానుమానగర టెన్డరు బాబా సాహెబు గారు, మున్నగువారు విచ్చేసిరి.

క్రితమునభలో క్రమబద్ధముగా కార్పొరేషను మరమ్మతు కంట్రాక్టుల ప్రయత్నము, విషయము, అధ్యక్షులు ముఖ్యుండు ప్రసంగించిరి. ఏజెంట్లనుండి వచ్చిన ప్రయత్నము మోసగాంధ్రుగనే యుండునని, వారియన్యాయపు మరమ్మతు కర్మలను (ఫార్మిలను) సరళించు నుపాయము పొడ నూకకున్నదినియు, ఖరీదుల పట్టిక నొక దానిని కయ్యుచు చేసి పుర వారుల యుపయోగార్థము ప్రచురపరచవలయుననియు, దీని బట్టి యెవరికినైనా ప్రయత్నములు నిర్ణయించుకొనవలయుననియు అధ్యక్షులు గూచించిరి. ఏజెంట్ల కార్పొరేషను మారుచున్న ఖరీదులకు నిర్ణయపట్టికను తయారుచేయుట యెట్లు సాధ్యపడునని శిరబ్దాన సుందరియారు గారు, కార్పొరేషను వారిస్థలముల నందరితో నాలోచించి, వారలు కోరునట్టి ఫలము క్రమేణముగా బుచ్చుకొని, వీనినన్నిటిమీద దామాషా ఫార్మిల నిర్ణయించనగునని అధ్యక్షులు జవాబుచెప్పిరి.

తరువాత పరకువాకములో "గ్రావిటీషను మెయిన్" కట్టడలకు అర్జీలు పంపుకొనిన కంట్రాక్టులలో రూ. 70,688-2-0 కు దరఖాస్తుచేసిన కుదర్చునమేష్ట్రీకి ఆ కంట్రాక్టులను నియంత్రించునని జూలై 23, ఆగస్టు 6 తేదీలందు కమిటీవారి చేర్చివారింపబడిన తీర్మానమును అధ్యక్షులు పరచిరి. కుదర్చునమేష్ట్రీకింటి తక్కువ సొమ్ముకే ఆకగా రూ. 60092-2-0 దరఖాస్తుచేసిన కుదర్చునమేష్ట్రీకి యుద్ధమునకుండగా, సుదరు కుదర్చునమేష్ట్రీకి కార్పొరేషనువారిమీద దావా తీసికొనినట్లు చెప్పి మాత్రము, ఆతనిని దప్పించి, కుదర్చునమేష్ట్రీకి యుద్ధము కాదని పార్థసారథి నాయకులు గారు దివ్వపాటును జేసిరి. శేషగోపాలాచార్యులు గారు కూడ నీదిద్దుపాటును ఆకగా దించిరి కాని సి. పి. రామస్వామి అధ్యక్షులు, డాక్టరు నాయకులు మున్నగువారు దివ్వపాటును నొప్పకొనిన క్రమివాదము చేసిరి. మొత్తముగా దిద్దుపాటు దిద్దుపాటు నొక్కసారి నందున కుదర్చునమేష్ట్రీకి యుద్ధమునకుండగా నియంత్రించు తీర్మానింపబడినది.

తరువాత వి. ఎ. పార్థసారథి ముదలియారు గారు ఫిర్యాదును ప్రకారము లెక్కింపబడిన 1914-1915 న. గానావ రూ. 1876-11-7 వైల ముడిపెట్టు క్రిమియను మొత్తము మంజూరు చేయబడినది.

తరువాత న్యాయ అధ్యక్షులకు నీక్రింద వివరింపబడిన యుత్తర ప్రయత్నములు జరిగాను.

కె. సి. జేకాచార్యులు గారు క్రొయిడ - వార్తలను గూర్చి డివిజను జరలను అనుప్రతీక నెరుగుచున్న బాగ్మణాలు యొక్క దుర్వాసల స్థితిని గూర్చి పారిశుధ్యార్థికారికి నెన్నియూరులు ప్రాసినను, వారివిషయములను ప్రయత్నములు చేయబడలేదను సంగతి అధ్యక్షులకు తెలియునా?

జవాబు:— ఆ బాగ్మణాలు వారు చేయుటకు కమిషనును ఎన్నియూరులలో యిచ్చించెను. ఆఖరున ఒక యేడాది క్రితము పారిశుధ్యార్థికారిచే అధ్యక్షులు ఆ కమిషనును తీసికొని నిప్పుకు, క్రొయిడ తయారు అగుచున్న రయల్స్ వారిని నివేళించి న్యాయము నిర్ణయించిన తరువాత ఈ పని జూచవలయునని అందు చెప్పెను. జూలై 11 తేదిని అందుకు కావలసిన సాగుగిక్ ఖర్చులు వైరాలు లెక్కింపబడి మంజూరు చేయబడినది.

క్రొయిడ:— ఈ పుంజులోనున్న పట్టణ మునిసిపల్ కలెక్షన్ యిచ్చుచు జరగంఖ్యకు సరిపోవునా?

జవాబు:— సరిపోవు. రహదారులు కలియు ప్రతివోటును ఒక్కొక్కచోట్ల ముఖ్యముగా ముందుకు యును.

జూబులు

I

కరణములకొక చిన్న మనవి.

అయ్యా,

ఇప్పుడు మనకు అనుభవములోనుండి చెప్పే ప్రతి శాసన నిర్మాణసభలో విచారణయందుండి ప్రతితాలూకాకు నేను తిరిగి పరిశీలించుచున్న అంశము అనగా మన దుర్వశముగూర్చి అందరు కరణములుగూడ కృష్ణజిల్లాలో బందరునందుగాని మరియొక స్థలమునందుగాని సభచేసిచర్చించి వానిని దొరతనమువారికి విప్పించుకొనిన, మన మల్లకాలముననే మయ్యత్తుమను నెరవేర్చుకొన గలుగుదుమని నామధిపతి యము. ఇందులకు మీ మా యభిప్రాయములను కల్పితములుగా మన వెల్లడించగలండుటకు బాధ్యులమన. ఈ ప్రకారమే తక్కిన జిల్లాలవారున, జిల్లా లాకొఫరెన్సులను వెల్లడికొనిన బాగుండునని తలచెదను. వానికి నన్నుగూడ రావలసివని కోరెనచో, వచ్చెదను.

అయ్యగారి తిరుపతి రాజు.

II

సీలూరు అన్నదాన సమాజము.

అయ్యా,

ఈదినము ఎవరినీ వేరకటరామయ్య, జక్కా పీఠ వెంకయ్యగార్ల ధనసహాయముచే 1500 మంది బీదలకు, వికలాంగులకు తృప్తిగా అన్నదానము జరిగినది. ఈమాజమునా మందిరముకట్టుటకు, ప్రతిదినము 100 మంది అనాథలకు భోజనము పెట్టుటకును విరాళములనిమిత్తము చాలాకృషి తోపనిచేయుచున్నారు. కొంతధనము సమకూడినది. ఈసమాజము నిమిత్తము అన్నమ రత్నముగాను కొద్దిగా గుడిమెట్టును బృహద్రావుగాను కృషిచేయుచున్నారు. ప్రసిద్ధులు క్రొత్తమాను శ్రీరాములుగారును, మేనేజరు కంభంపాటి కన్నయ్యగారును, డైరెక్టరు కందుల రామయ్యగారును, కూడ వారికి లోడ్వడినయడల ఈసమాజము కాకినాడసమాజముతో పాటు వృద్ధిచెందుటకు సంజేయములేదు. ఈముగ్గురును వరక శ్రేష్ఠులు. వేరకటరామయ్య ముందుగా శ్రీరాములుగారు ప్రభుత్వములో కొద్దిగా శ్రద్ధవహించి గాని దరిమిలసమాజము విషయమై యెమియు ప్రయత్నము చేయుటలేదు. మీరు గౌరవమైన వటుంబమునకు చెందినవారను దాతలని పేరువడిన మాండూరి సుబ్బారాయణుడు శ్రేష్ఠిగాటికి మనములు ఈ సె కృటిరిగానూడ శ్రద్ధ తీసికొందురని ప్రార్థించుచున్నాడను.

హితవాది.

III

స్వకులభ్యుదయము.

అయ్యా,

ఇందుకుగరించి కనకరచనా నిపుణులును కార్యశీలురును నగు మహానీయుల నెందరినో పోలి ప్రతి శాసనమున చూచుచున్నాము. ఉద్ధరించుటయన, మామన్న లోటుపాటుల నన్నిటి నుద్ధరించిన మా యుద్ధయము సార్థకమగును. మా గ్రామముందుగల చెరువు గడచిన మాడుసంవత్సరములవరకు ఇసుకలేవులండి నీళ్లుతెచ్చుకొనుటకునా గొడ్డు నీళ్లు త్రాగుటకును చాల పీలుగానుండెడిది. తరువాత మరాఠుత్తుచేయించి క్రొత్త గట్టువేసినందున ఆమున్నకరిగి, లోతట్టువారి, ఆరేవుల పొకర్యమువారినిగూడ వారవంతులగు దేనినెరత్తయ్యగారిక రాతిరేవు కట్టించగా, గ్రామముందుగల ఆ గ్రజులందరు వానితోనే తృప్తిపొంది కాలము గడుపుకొనుచున్నారు. ఇక మా పేదరికమునకు, నీళ్లుతెచ్చుటకు శ్రమిలినదనునది: పురుషులు తమ పనులమీదపోవుటచే ఇక వారి గతియేమని విన్నవించును. నెత్తిమీద నీళ్ల కడన కుంగివీడు, లోడబండి బుడవండి తికమకలాడు స్వశ్రీలోకముదెస, కరుణబూని అంతటితో గట్టెక్కించు ఆగంగాభవానికి యెటుక, కొద్దిగడనగలిగి, అదియు మరాఠానదేద కర్పించు మా కలజులయొద్దనుండి. నాయోసికొలది కనూలుచేసెదను. కాని, సుమారు. రూ 200-300 రెండువందల రూపాయలు పలురాతిరేవు దయామయ్య లేకరైన ధనసహాయము చేసినగాని నెలవేతలేరదు.

దాకారపు సుబ్బారాయుడు

సంచమా స్కూల్ మాస్టరు.

IV

దసరాసంఘము

అయ్యా,

బందరు దసరాసంఘమువారు క్రిందటి సంవత్సరము వలెనే యీసంవత్సరముగూడ దసరా పండుగలలో వస్తాదులను రప్పించి కుట్టిలు జగపురుని ఆంధ్రప్రదేశ్ లో అప్పుడప్పుడు ప్రచురింపబడు శీర్షికలకును తెలియజేయుచున్నది. కాని స్కూలు విద్యార్థులలో మల్ల విద్యయందు ఆరితేరిన వారనేకులు కలరసముట సర్వమేకదా. కావున, ఈ దసరా సంఘమువారు అట్టి ప్రోత్సాహమును ప్రత్యేకము విద్యార్థులలో కూడ కలుగజేసి వారికూడ రప్పించి యీ విద్యయందు వారి చతురతను వారి శక్తినితమమును ప్రపంచమునకు వెల్లడి పరుచుటకు లేగినంత యవకాశము కలుగజేయుగలండుటకు తమ ప్రయత్నములుగూడ చేసేవారో తెలియజాలకున్నది. వీరలు బహు విద్యార్థులలో ఈవిద్య నభ్యసించినవారు లేరనుకొన్నారకాదు. ఇది అసత్యము. మఱియు ద్రవ్యవిషయములో నొక్కడు వ్యయముచేయుటలేదన్న నియమము లేనిదేవుడు న వారు తమతమ జేబులకు తడవలసినవస్తువులను తలంచెదరు కాదు. ఇట్లులయినచో ఇది కట్టి పట్టి యభిప్రాయము. ఏలయు విద్యార్థుల సహాయముతో వదిలేగినంత ప్రోత్సాహమున, లేగినంత యవకాశమునే గాని తగినంతదబ్బు కాదని తెలిసికొనవలెను. మఱియు తక్కిన వస్త్రావలకల విద్యార్థులకిది వ్యాపారముకాదు. వరకముకాదు జీవనోపాధికాదు. ఇట్టి యుత్సాహమువలన విద్యార్థులు తమతమ జాతీయవిద్యలను అభివృద్ధి చేయుటయే కాక జీవమును నెరవేరుచి నీతిలోనికి తెచ్చుటకు సాధనమగుదురో చెప్పకలేనా! ఎవరైనను తమ విద్యార్థికాలములలోనే యెన్ని పనులనైనను చేయగలుగుదురేగాని తమ వాత, ఆనగా, విద్యార్థిజీవితోడతీసికొని ఆశీసుల మొత్తంపట్టుకొని గట్టిచేయలే లేకపోయెను. ఏమి చేయగలుగుదురో ఏమియుచేయులేని నొక్క చెప్పుట కమయినసంశయము కలదా! లేదు. లేదు. ముమ్మాటికి లేదు.

మఱియుగా నేను సంఘమువారికి మనవిచేయునది మనగా ఈ వత్సరము రాబోవు దసరా క్రాంతిలకు మనఆంధ్ర దేశములోనున్న విద్యార్థి వస్త్రావలకలకూడ రప్పించి వారికి తగినంత ప్రోత్సాహము కలుగజేయగలండుటకు తమ ప్రయత్నములు కర్పితముగ చేయగలండుటకు జేచుకొనుచున్నాను.

ఒక విద్యార్థి వస్త్రాదు.

వృత్తాంతలేఖలు.

ఇచ్చాపురము వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషముని యొద్దనుండి) మొట్టమొదటి కతలు.

ఇచ్చాపురము ఆగస్టు 8:— కడచిన హైకోర్టు ఆఫీసు పరిశీలనా శ్రీయత గరిమెళ్ల శీతారామయ్య పంతులు బి. ఏ. బి. యల్ గారు కృతార్థులైన వినుటకు చాలా సంతోషించుచున్నాము. వీరు హైకోర్టువారిగా యన్ ఫోయలయిరని తెలియజేయుచున్నది. ఇచ్చాపురమువారిలో హైకోర్టు వకీలగుటకు పీఠే ప్రాప్తము. దేవుడు వీరికి అయురారోగ్య విశ్వర్యము లొసగి ప్రోచురగాత.

సురంగి స్కూలు.

సురంగి లోకల్ సెకండరీ స్కూలులో హెడ్ మాస్టరుగా శ్రీయత హెమ్మయ్య నాగేశ్వరరావు పంతులు బి. ఏ. గారు నియమింపబడిరి. వీరు సద్యర్థముగలవారు. వీరి యాజమాన్యమున స్కూలు అభివృద్ధిలోనికి వచ్చుగాత.

ఉరియూ తెలుగు స్థిలింప.

ఈ ప్రాంతములయందు బిర్రు మా తెలుగు స్థిలింగు చాల హెచ్చుగానున్నట్లున్నది. ప్రతియుద్ధోగమునకు ఓర్పులే కావలెననుచున్నారు. బిర్రువచ్చినను తెలుగువారి కిచ్చునది లేదు. వీరి మొట్టలు విసిరివారెవరైన నున్నారా?

గప్పయల వాధ.

ఇచ్చాపురమునకు చెప్పగలరా రుద్రోగములు కమాను వచ్చుచుండును. వీరిలో చాలమందిరైలు వీరికినెల్లయులుచేయుట గ్రామోద్ధోగములకు చాల కలిపముగానున్నది. వీరు కొంతవస్తువులు ఆద్రదేశములో దొరుకునా దొరకనామన్న ప్రశంస వీరి కక్కరలేదు. తలతాపట్టు వెట్టి అయిన తాబేదార్లు సన్నెయి చేయవలసియేయున్నది. ఒకదొరగారు. ఈమధ్యను సన్నెయితిన్నగా చేయవలయు తాబేదారుని బూట్టునో తన్నవచ్చినాడట! ఆత్మగౌరవము కలవానికిదయ్యెంత భావూహితమో ఆలోచింపుడు. ఇదియట్లుండగా రుద్రోగములు లేవు రోజుభక్త్యములను సర్కారు వారివద్ద పుచ్చుకొనుచుండు అంశములో వారి కయ్యెడి సన్నెయలకుగాను తన్నగా సొమ్ము ఇచ్చురని కొందరు తాబేదార్లు గొణుకుచుండుదురా! వీరిమాటలు యెవరైన నమ్ముదురా?

కరుణాత్రి మార్పు

ఈయూరియందున్న హాస్పిటలును డెల్టాపడానుండి శ్రీజగన్నాధస్వామి వారి విధిలోనికి రప్పివేసిరి. ఇందులకు వారికి మనుపటికన్న హెచ్చుసౌఖ్యము కొంతవరకు గలుగుచున్నది.

గుడివాది

ఈయూరియందలి శ్రీజగన్నాధస్వామివారి ఆలయములో ఒకనయ్యయ్యున్నది. అయ్యయ్య స్థితి మాచిననా. తెలియగలదు. నూతనమున్న గొంపి కట్టి కంపుకొట్టు అనుతిలోనికి దిగుచున్నది. నూతనప్రక్కాండి నదుమట్టు వీలులేదని వేరేవాయనక్కలేదు. స్వామివారి రాబడి అందరికి కేదమే అగ్గులుగాని, పెంపెలు కప్పివేయవలగాని, గ్రామస్థులుగాని యెవరు దాఖలుపుచ్చుకొనకుండుటకు యము తెలియదు.

గుంటూరు వార్తలు.

(స్వకీయ విశేషముని యొద్దనుండి) మొట్టమొదటి కతలు.

గుంటూరు ఆగస్టు 4 తేదీ:— ముమ్మాటినికల్ వైరుమే ను పువ్వాడ వేంకటరెడ్డిగారికి కడచిన కడచిన జూలై నెల 28 వ తేదీతో అంత్యచయి బోవుటకు వాని ఛార్జీని, వైసు చేరుమేను న్యాయపతి హనుమంతరావు పంతులుగారి వరకుగా ఒప్పంత పెట్టివారు. న్యాయపతి హనుమంతరావు పంతులుగారికి కూడ సదరుపదవి జూలై నెలాఖరుతో అయిపోవుటకు సదరు ఛార్జీ వారు మా హెడ్డు క్వార్టర్స్ డిప్యూటీ కలెక్టరు మహ్మదుబీబుల్లాఖాను సాహెబుగారి పరచుగా ఒప్పంత పెట్టివారు. మా హెడ్డు క్వార్టర్స్ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారు సర్పిటు వెళ్ళుచు సదరు వైరుమేను ఛార్జీని సాహెబులు లెక్కయ్య పంతులుగారికి డెలివరుచేసినారు. వైరుమేను ఎక్స్ ను ఈ నెల 20 వ తేదీ జరగను. ముమ్మాటి సీపాలిటిలో ఇప్పుడు 1,4 వార్డుల కవుశిల్పవారోదాలు-కాళికాండినవి. సదరు వార్డులలో నున్న ఓటర్లకోసము రాత్రువగళు కవుశిల్ప వదలి కావలెనని కోరువారందరు కడ పట్టుదతో తరుగుచున్నారు. ఓటర్ల కవుశిల్ప వదలి తగినవారెవరో వాగుగా ఆలోచించి తమ వోట్ల నిచ్చెదరని నమ్ముచున్నాము. వైరుమేను పదవికి, న్యాయపతి హనుమంతరావు పంతులుగారును ప్రోటోటి అప్పారావు పంతులుగారును గొల్లపూడి రామస్వామయ్యగారు పువ్వాడ వేంకటరెడ్డిగారను క్యాండిడేట్లుగా నిచ్చెదరని వాడుకగా నున్నది ఇందులో తోలేటి అప్పారావు పంతులుగారు ఇదివరకు ఒకపర్యాయము వైరుమేను పదవి మాబట్టికి చేసినాము. వారు వైరుమేనుగా మాబట్టిన్న కాలములో మున్సిసిపాలిటి ఎటువంటిసిలిలోనున్నది కవుశిల్ప అందరికి విశదమైనసంగతి అయియున్నది. 1915 - వ సంవత్సరము మాబట్టి నెలాఖరు మున్సిసిపాలిటి ఎంతకృద్ధిలోనున్నదియు కవుశిల్ప అందరికి విశదమైన సంగతియేగనక, కవుశిల్ప అందరు వాగుగా నాలోచించి బట్టికి తగినవారిని వైరుమేనుగా నిర్ణయించేయదురని నమ్ముచున్నాము.

రినియూడిహార్డుమెంటు.

మాజిల్లాలో తెనాలిడివిజను డిప్యూటీ కలెక్టరు జె హుస్సేనుఖాను సాహెబు ఒహుద్దూరుగారిని సర్వే ట్రేయినింగుకు పంపించుటకు తిరిగి తెనాలిడివిజను కవుశిల్పాకలెక్టరుగారికి కరగల్ అశిస్టాంటు జనుంబి రామయ్యపంతులుగారిని సదరు ఛార్జీని హనుమట్టు కవుశిల్ప కాలదినవి, మా హెడ్డు క్వార్టర్స్ డిప్యూటీ కలెక్టరు వహమ్మయ్య సాహెబుల్లాఖానుసాహెబుగారినికూడ ప్రెజెంట్ ట్రేయినింగు కాన్ ఫరెన్సదని యుత్తర్య అయినట్లు వాడుకగానున్నది. వారు ప్రెజెంట్ ట్రేయినింగు నకు వెళ్లి నయడల, తిరిగిమా హెడ్డు క్వార్టర్స్ డివిజను ఛార్జీ ఎవరుపుచ్చుకొందురోయింకను తెలియలేదు. మా హెడ్డు క్వార్టర్స్ డివిజనులో మంగళగిరి డివిజను ఆఫీసింగు డిప్యూటీ కలెక్టరులదారుగానున్న యిమాం మొహమ్మద్ షా హైదర్ గారు బాపట్ల తాలూకాకు కరెస్పాండెంట్ గా Most members కాబడివారు.

నాటిక సమా

జూలై నెల 15 వ తేదీని ఆరు హిందూనాటిక సమాజము లేక అని పిలువబడెడి సమాజమువారి! నీన సంగతిని మాడగా, చాల ఆశ్చర్యము ఎప్పటికిని అటువంటి స్థానకు సుదైన మేనేజిమెంటు లేదా ర్భముగా నుండియుండవచ్చు. కాని కొందరికి అభిలాష కలిగినది. అంపెద్దుమనుష్యులు అంగీకరించినయింతట సొమ్ము తినదలచుకొన్న వారికి కొందరి కలిగినది. ఆలాగు తినదలచుకొన్నవారిని మర్యాదగానే సమాజములోనుండి తొలగవలసినదనికూడ కొందరు పెద్దమనుష్యులు చెప్పెట్లు వినుచున్నాము. ఈ నెల 1 వ తేదీని ఈ సమాజమువారు ఒక జెనల్ బాడి మీటింగు జేసి కొని హాజరయిన మొదలు అందరు, అయిగుగురు పెద్దమనుష్యులను (పంచాయితీదార్లను) మేనేజింగు మొదలుగా ఏర్పాటుచేసికొని సదరు సమాజమువైపు మేనేజిమెంటు చేయుటకు అధికారము ఇచ్చినట్లు వాడుకగా నున్నది. ఈ మేనేజింగు మొదలు కడు శ్రద్ధతో ఈ సమాజమును ఇంకను మిక్కిలి యభివృద్ధిలోకి తీసికొనవచ్చెదరని ఈపురవాసుల నమ్మకము.

మా ప్రాంతంలో కాలేజీలో సంగ్రాహ సాంకేతికత కోసం
 కమ్యూనిటీ కార్యక్రమాలను నిర్వహించి, నాటికలను రాయడం
 వంటివి చేయడం గల అభ్యుదయ గానం. కాలేజీలోని యువ
 ధ్యాతలు ఆధునికతను, ఆంగ్లేయతను యుద్ధమున
 గూర్చిన యువనాటకాలను నిర్వహించి నీ సంగ్రాహములో
 మన విజ్ఞానమును వికాసము గలిగించుకొంటున్న కల కారణ
 మును విశేషముగా బాల్యము దేలిపి. మనకు జయము గల్గు
 వలె యుద్ధము సాగింపవలెననియు, భగవంతుడు మనకు
 దోడ్పడవలెననియు ప్రార్థనలను చేసిరి. పిన్నిపాటగా
 పుష్పమున మన పుష్పమునానికి జయము గలుగుగాక
 యని ప్రార్థన చేసిరి

ఇట్టి సభయే మా టెన్ టెన్ నాన్ గానం చేసిరి.
 ఉపన్యాసములను విన్నారు. ప్రార్థనలను జరిపిరి.

భద్రాచలము.

మా తాలూకా తహశీల్దార్ కుంత్రి ప్రగడ నరసింహం
 పంతులు ది. 11 వి. 11 గారీది (4-8-1915) మన (విజ్ఞాన
 ప్రభుత్వమువారు యుద్ధము ప్రారంభించి నేటివలె సుగా
 వత్సరమునకు "మన చక్రవర్తి గారికి జయములు" టెన్
 శ్రీ భద్రాచల రామచంద్రస్వామికి పూజలచేయించి తమ
 రాజధాని పెట్టించిరి ఈ పూజలకు గ్రామమునందుకు
 ఉద్యోగియులు తదితరలందరు విచ్చేసిరి. పూజానంతరము శ్రీ
 తుమ్మలదండ్రీ ప్రసాదములు పంచి పెట్టబడినవి. పిమ్మట మంగళ
 తూర్వారావములు భోజనములకు శ్రీచక్రవర్తి గారికి జయము
 గలుగుగాక యని, కరతాళధ్వనము మిమ్ములు అందఱు
 నిండ్లకు జరిగి.

తోటవల్లూరు.

ఈనెల 4 వ తేదీ సాయంత్రము తోటవల్లూరులో పుర
 వాస్తవ్యులైన ఎరరి మత్రమము ప్రకారము వారు తమ
 తమ కేవలములలో ప్రస్తుతము జరుగుచున్న విరోధా
 మహాసంగ్రామమును శ్రీమహావీరాజ రాజాధి రాజ శ్రీ
 పంచమబార్తి చక్రవర్తి గారికి తిమ్మిరమండలివారికి అనుక
 మాన జయరమాప్రాప్తి భగవత్ప్రార్థనలను, జయతపాది
 సత్కారములను వల్లూరు పోలీసు సబ్ డివిజన్ కేవలము
 నాయకుల గారి యొక్క గ్రామమునకు గడ్డిగోవుల
 వెంకటకృష్ణయ్య ఆధిపత్యము క్రింద
 శ్రీమల్లిఖార్జునస్వామివారి
 సాధిత్యము క్రింద నొక
 తుమ్మలపాములో సభ
 కరవర్తి గారికి ఆహ్వానము
 పని స్తుతించుచు సభ

గ్రామము చిన్న
 గాక అను కేద
 ప్రార్థించి :—
 గ్రామము
 యురారో
 లనకొరకు
 ము." ఈ
 గాముగారు
 కులు మకే

మాన్యుడారు శ్రీ బి. ఎ. డి.
 తర వహించిరి.

పురహితములచే వైవస్థాన జరుపబడిన పిమ్మట
 బ్రిటిష్ సామ్రాజ్య విజయ ప్రోత్సాహము గూర్చి రామచంద్ర
 పాటిగ్రాహి గారు, ఆంగ్లేయ పరిపాలనా లాభములగూర్చి
 తి. తి. బలరామయ్యగారు రాజధానిగూర్చి భారా వాసు
 కేవలరావుగారు వ్యాసములను జదిపిరి. సాయంకాలము
 7 గంటలకు జయజయ ధ్వనులతో సభ ముగిసెను.

Wanted.

కావలెను.

వార్తాపత్రికలలోను, మాస సంచికలలోను
 ప్రచురణముల జేయుటకుందగినవి త్రువుల స్వతహా
 గీయగలట్టి సమగ్రమును, అనుభవశాలియు నగు
 నొక పోగరవనివాడు (ఎం. కే. వరు అండు డిజైనరు)
 కావలెను. "O" c/o ఆంధ్రపత్రిక మేనేజరు,
 అని వ్రాయవలయును.

కావలెను

ఆంధ్రదేశమునందలి ప్రతితాలూకా గ్రామము
 నందును ఆంధ్రపత్రిక పక్షమున క్రొత్త చందా
 దార్లను జేర్చు ఏజెంట్లు గావలసి యున్నారు.

1915 వ సం. డిశంబరు ఆఖరు లోపల
 ఆంధ్రపత్రిక క్రొత్తచందాదార్లను చేర్చగలిగిన
 ఏజెంట్లకు మామూలు కమిషనుగాక నీ క్రిందివిధ
 ముగ ప్రత్యేక బహుమానము లీయబడును.

100 చందాదార్లను చేర్చగలిగినవారికి	రు 50—0—0
50 " " "	20—0—0
25 " " "	8—0—0
ఏరయన రెండు నెలలలోపై 25 గురు	10—0—0

సొమ్ముచెల్లించువారు మాత్రమే చందాదార్లుగా
 నెన్నబడుదురు.
 వారపత్రిక చందాదారుడు దినపత్రిక కి
 మాసముల చందాదారుడు ఒక్కరుగను, దినపత్రిక
 కి మాసముల చందాదారుడు ఇద్దరుగను, 12 మాస
 చందాదారుడు 4 గురు గను నెన్నబడుదురు.

మాదగ్గర ఏజెంట్లీస్టులో చేరినవారికి మాత్ర
 మికమిషన్ నవ్వయించును.

సమగ్రములకు వారికి వలయునేని, పిమ్మట అమ్మ
 తాంజనము డిపోవారి మాహధముల యేజెన్సి
 గూడ మెసకబడును మేనేజరు.

The Madras School of Commerce and Economics, Triplicane, MADRAS.

Term begins 5th July, will shortly be fitted with electric fans and lights, seats guaranteed to those applying before the 20th of July. Purely intended to give all facilities to Andhras from mafussil places. Full particulars can be had on application to

THE PRINCIPAL.

పత్రిక
 ఒక్క రోజున
 ప్రకటన వ్యయము
 ఇంగ్లీషుభాషి తెలుగులో అచ్చుచేసి
 విషయమునకు కాలములోని ఒక్కొక్క పంక్తికి
 రూ 0-3-0 చొప్పునను, బ్లాకులు వగైరాలకు అం
 గుళము 1కి రూ 1-0-0 చొప్పునను తీసికొనబడును.
 ప్రకటన శాఖాధ్యక్షుడు.

Bhids & Sons, Sangli (Bombay)
 Manufacturers of Improved
 Ground Nut Decorticator or opener
 వేరుశనగలను ఒలుచు

నూతనాభివృద్ధినొందినయంత్రము

ఈ యంత్రము, వేరుశనగ కాయలను, వాటి
 లోని పప్పునలగకుండగా ఒలుచుటకును, కాయలు
 బ్రద్దలుచేసి పప్పులను తీయుటకును ప్రత్యేకముగ
 నిర్మించబడినది.

మా యంత్రము యంతరకంపెనిల యంత్రముల
 కన్న నాణ్యమైనది. మదరాసు రాజధానిలో ఎన్ని
 చోట్లనో మాయంత్రములు వాడకలో నున్నవి.
 కావలసినవారు కేటలాగుకొరకు వ్రాసికొనుడు.

బైడె అండు సన్ను

సాంగ్లి, బొంబాయి

కంతమున బాగుచేసి ఉచ్చాసమున నువాసన గలి
 గించును. సౌఖ్యమును పెంచుచును. రుచిని గలిగించును.
 స్వరమును గుట్టునుగాను హెచ్చుస్థాయి గలదిగాను జేయును.
 పాతకులకు, బోధకులకు, మిక్కిలి ఉపయోగము.

తాంబూలముతో దీసికొనిన మిక్కిలి రుచించును.
 గొంతుకలో చల్లగనుండును. అజీర్ణమునకు ఆరవికిని మంచి
 మందు. చుట్టకాల్చినవెంటనే ఉపయోగించినట్లయిన ఉచ్చాస
 సముల నువాసన గలిగించును.

8 అణాలు పోస్తుల్లీలు పంపినచో నొక పాకెట్టు
 మాత్రము పంపబడును. అది బహుదినములు రాగలదు. మాదిరి
 పాకెట్టు ఆర్డరా పోస్తేజిస్తాంపు యిక్రిందివారికి పంపిన
 పంపబడును.

ముల్లూరు ఫిఫ్తు 21 నుంకు రామశైలిప్పిడి,
 మదరాసు.

నవీననాటిము రసవంతము.

సంగీత విరళేన సజయము.

ఇది నవరసభరితమై, శృంగార, శోక, రసప్రధానముగ
 వాలుగంకముల చక్కని నాటకము ఇది పండిత సామగ్రి
 కల్లరకును విశేషముగనుటకు ములభతైలిని వ్రాయబడినది.
 కలయువా రేదిగన అడ్రెస్సులకు వ్రాసి తెప్పించుకొన
 కచ్చును. వి. పి. ఖర్చులు కొనువారే భరించవలయును.
 12 పుస్తకములు ఒకే దఫాను కొనువారికి ఒక పుస్తకము
 బహుమతిగా నియ్యబడును.

వీరివెల రూ 0.8-0
 ఆకుల పాపారావునాయుడు,
 కల్లివర్ రామండ్రి.
 O.
 పిల్లల శైలి ల ప్రతిరావునాయుడు,
 జనరల్ పుచ్చెంటు, కాకినాడ.

రీడింగ్
 నందలి
 వారు
 తేవా
 సూర
 కుగి
 కరు

జాతీయత, ప్రజాస్వామ్యం, యోగనిద్ర, భీరాధన, పరిశ్రమలు మొదలగు వివిధములైన వ్యాసములును, ప్రపంచమును పూర్వమువలె ప్రచురింపబడియుండుటయే కాక నిపుడు యును కలవరపరచుచున్న మహాసంగ్రామచరిత్రము సయిత మిక్రింది విషయము ముద్రింపబడినది:—

1. జర్మనీ, ఫ్రాన్సు, రష్యా, ఇంగ్లాండు, ఆస్ట్రీయా, తుర్కీ మొదలగు రాజ్యముల చరిత్రములు పటములు; 2 యుద్ధమునకు ప్రత్యక్ష కారణములు పరోక్ష కారణములు; 3 యుద్ధ పూర్వాహములు, వానిపటములు; 4 భిన్న రాజ్యముల సైన్యబలము, నౌకాబలము, విమానబలము వానిపటములు; 5 దుర్గగుల్మ నిర్మాణము వానిపటములు; 6 నానారాజ్యముల సైన్యముల ఫిరంగుల పటములు; 7 రాజుల సేనాధ్యక్షుల మంత్రుల నౌకాధ్యక్షుల పటములు; 8 యుద్ధ ప్రదేశముల యుద్ధసామగ్రిల పటములు; 9 యుద్ధమునకు సంబంధించిన వివిధవిషయములను తెలుపు 400 పటములు దీనియందు బ్రచురింపబడి యాంధ్రప్రచురణమాలం దపూర్వముగ నుండును. పెద్దయాకృతియందు 300 పుటలకు మించియుండును. రాక్షసనామ సంవత్సర పంచాంగము రంగులపటములు కీర్తిశేషులైన లోకమాన్య గోపాలకృష్ణ గోఖలేగారి రంగుల పటమున్ను చేర్చబడియున్నది. ఇంత వ్యయముచేసి ముద్రింపబడినను,

ఆంధ్రదినపత్రిక సంవత్సర చందాదారులకు	వెల	0	8	0
అర్ధసంవత్సర	"	0	12	0
ఆంధ్రవారపత్రిక సంవత్సర, దినపత్రిక 3 మాసముల చందాదారులకు	"	1	0	0
ఇతరులకు	"	2	0	0

పోస్టుఖర్చులు వేరుగ వసూలు చేయబడును. యుద్ధచరిత్రసంచికను బడయగోరువా రిప్పటినుండియును (చందాదారులును కానివారును) దరఖాస్తులను బంపుకొనుట యుచితము. ఆలస్యమైన యాశాభంగము కలుగ వచ్చును. దిన వారపత్రిక చందాదారులకు తగినన్ని ప్రతులుమాత్రము ముద్రింపబడినవి. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, తంబుశెట్టిపేడి, మద్రాసు.

వనోపధి సార్వపరిల్లా

ఇది వనోపధిపండువులకు సత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుచేయును. కీళ్ళపొట్టు, పాతవాయపుపొట్టు, పిత్తపట్టు, రక్తవికారములను గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయమగును. ఇదిచర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. వాడితంతు కులకు ప్రత్యేకముగిరించును. సత్తురును కుద్దిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యముకలుగును.

ఇది సీసానుండును వాడిన తోడనే శరీరములో నొకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు ఏళ్ళు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును. సీసా వెల రూ. 1-4-0.

విమోచకుమందు:—ఇది చర్మమునుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారతమధువల్లి(తాగు బడి మందు) నాగవల్లితైలము పైపూతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజులకు సరిపోవుమందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గళక. ఫననవాడి, నం. 2. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay

మద్రాసు నశ్యము.

రూ. అ.	రూ. అ.
మేలైన మద్రాసు నశ్యం శేరు 1-5 0-12	సువాసనశ్యం పెద్దబుడ్డి 0-4
వీశే (చులములు 120) 8-4	డిటో డజ్జుబుడ్డు 2-0
వ్యాపారాలకు మాత్రం 8-0	తాంబూలముకు సువాసన పొగాకు టిన్ 1-5 0-4
అలవీశే అందరికి 1-10	డిటో డజ్జు టిన్ 2-8

వి. పి. ఖర్చులు ప్రత్యేకము. క్యాటలాగు ఉచితము.

యక. శ్రీనివాసయ్య కంపెనీ, తపాలపెట్టె నెం 188 రు, మద్రాసు.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇదిపరిట రెండు సంచికలు కలుగజేసినది. ఇం దన్ని దేశముల చరిత్రయు సులభముగా భాషలో తెగినపటములతో కథలవలె వర్ణిత మగును. చందాపద్ధతి సంవత్సరమునకు రమారమి 600 పుటలు 6 సంచికలు, చందా రు. 2-0-0. (ప్రాప్తేజిలో సహ) ప్రవేశ రుసుము లేదు. సంవత్సరముచందా ముందుగ స్వీకరింపబడును.

రాయవాది:— గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. పి. కంత్లాడికేట, మద్రాసు అనివాయడ.

మాతన రోమసంహరి. బేగంసాహిసోప్.

ఒక తూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు రోమము ను చెడుపులేక కుద్దముగా గుండును. చర్మము యొక్క స్వభావమైనరంగునుకాంతిని పోగొట్టుక చేయు (సోప్) ఇది ఒక శ్రే. నెల రెండులు పె టై 151-0-0 వి. పి. ఖర్చు 4 అ.

అ. పి. పండిట్ అండ్ కంపెనీ 6, బందరపేడి, మద్రాసు.

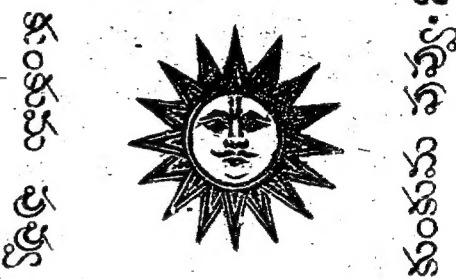
ధరలేదు! దేశ హితము. పోషణలేదు. ఉచితము ఆ యుక్తే దము. ఉచితము!! ఆంగ్ల కైద్యవిషయమందును ఆయుక్తేదపద్ధతులయం దను మనకుగల అనుభవమువల్ల సేకరింపబడిన కైద్యరహస్య భరితమైన వైద్య విద్య అనువు స్తకము కోరువారికి ధరగాని పోషణగాని లేక ఉచితముగా పంపబడును:—రాజకైద్యనారాయణజీ కేశవజీ 20 చీనాబజార్, మద్రాసు.

యగు అజాలజ్జ కొని నాలుగైదు సారులు రాచినదె డల తామర నిర్మలమగును. నయమ కాని యెడల మీ నాల్గులగాలు తిరి తిసికొన వచ్చును

ఈతైలమును ఒక సారివాడిన సుఖపడగలరు. దీని రాచిన మంటయుండదు. చర్మము నలుపెక్కడ అమృతాంజనము దీపా, 6, తంబుశెట్టిపేడి, మద్రాసు.

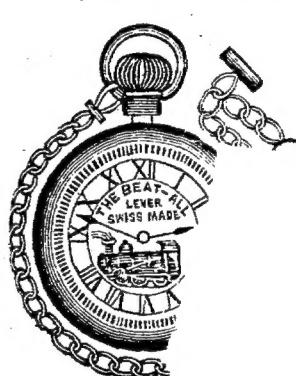
కుంకుమ పువ్వు

స్వచ్ఛమును నిర్మలము నగు కుంకుమపువ్వు మావద్ద దొరకును. కొనువారు సూర్యమూర్తును గమనింపుడు. కరస్పాండెన్సు మొదలగునవి ఇంగ్లీషున వ్రాయవలయును:—

ఎస్. నారాయణ అండ్ కంపెనీ, 21, హమ్మంపేడి, బొంబాయి.

నూతనముగా వచ్చి యున్నది. బీట్ ఆల్ వాచ్

ప్రసిద్ధమైన యింజన్ మార్కుగలది. పేరుపొంది నలీనరుపనితో చేయబడినది తలమీదుననే బీగముకూడ గన్నది బహుకుందరమై గునుల శ్రేష్ఠమైనది.

సుందరకృత వాచిపెట్టెనవే బి. ౯ నం. 7 డి.

బర్రా లున బేడ న్నుక ధ